

Polícia Municipal: una feina evident i desconeguda

Amb la Policia Municipal feim un repàs a les tasques més importants que tenen encomanades. Unes feines que ens afecten directament i que en moltes ocasions o són desconegudes o incompreses. Diuen que estan contents de la col.laboració ciutadana, que creuen fonamental.

Església Evangèlica

Una llarga entrevista ens permet conèixer aquesta creença religiosa que altre temps va tenir un local obert per als fidels d'Artà.

Vaga i manifestació

Dimecres dia 17 els estudiants de l'Institut feren vaga i es manifestaren pels carrers d'Artà. Protestaven per les taxes universitàries.

Concert de la Banda

Diumenge al migdia la Banda de Música d'Artà oferirà un concert al Convent dels Pares Franciscans en ocasió de la festa de Santa Cecília.

L'espectacle de les sessions plenàries

Dilluns es va tornar repetir la història de la impossibilitat d'enteniment entre el PP i la majoria municipal. O es va desenvolupar un episodi més d'aquesta història que, tot i ser ben coneguda, encara sorprèn. No és tant que s'hagin d'entendre com que siguin capaços de manejar amb elegància les discrepàncies, de saber plantejar i sostenir el desacord en uns termes civilitzats i de respecte mutu. I això a vegades, com dilluns passat, no passa.

Si qualcú dels qui hi eren hagués de resumir amb poques paraules què va motivar l'agra mitja hora de discussions acalorades, és ben segur que s'hi veuria amb feines. I qui té la culpa d'aquestes pirotècnies? És igualment mal de fer dir-ho, i a més pot ser que tampoc no sigui massa important aclarir-ho.

Però una cosa hauria de fer meditar els nostres regidors: aquella gent que associa a la «política» l'adjectiu de «bruta» no necessita més que sessions com la que comentam per refermar-se en aquesta idea, per molt que es quedi amb una visió incompleta. La política, com qualsevol de les activitats humanes, és a vegades bruta i a vegades neta. La diferència és que, com a expressió d'aspiracions col·lectives, desitjaríem que no hi hagués ocasions com aquestes.

La cíclica repetició d'espectacles tan desagradables i incòmodes de sentir, i la creença que no ajuden en res ni a la imatge ni a l'efectivitat del govern municipal, obliga a la reflexió de si se sobrepassa o no el límit de la correcció. Cadascú pot fer el que desitgi, però de l'actitud que tan sovint adopta el portaveu del PP

no se'n deriven més que desenganys i decepcions. Per a ells i per als ciutadans.

Ho posa massa fàcil el portaveu del PP: les formes que ell utilitza li permeten, a la majoria municipal, justificar-se més que rebé per no fer cas a les seves aportacions. Els serveix amb les dues mans l'oportunitat d'excusar-se de debatre les qüestions que interessin als ciutadans, que els afecten directament. Entre tant de renou no s'escolten els arguments que deu tenir. Mentre la majoria pugui dir que el portaveu del PP esquivava el debat perquè s'exalta en qüestions d'ordre secundari, la seva vehemència no tindrà cap sentit. Mentre la resta de regidors, llevat del seu company d'escó, es remenin inquiets en les cadires i aixequin el cap cercant la blancor del sòtil, la seva exaltació caurà en el buit.

El portaveu del PP hauria de pensar si no s'excita amb excés amb detalls que tot i tenir la seva importància li roben les energies que segurament podria dedicar a aspectes més profitosos. Oblida que la línia que segueix ha rebut un càstig electoral de tanta contundència que ningú no s'explica la inalterada insistència a mantenir-la encara ara.

¿Es deu obcecar en la terrible solitud en què sembla immers el grup municipal del PP? Si ningú dels seus no és capaç de fer-li veure què arriba a dir, cada dues o tres sessions podrem continuar explicant els exaltaments incontrolats del senyor Sureda. Exaltaments que, com dilluns passats, es poden disoldre en una sorprenent unanimitat a l'hora de votar. Aleshores l'espectacle desagradable esdevé grotesc: tant de renou i tanta canya gruixada i acabar votant a favor... pura pirotècnica.

Els regidors del PP haurien de pensar que la seva solitud no és altra que la de les urnes. Hi ha un raonament que convendria que es

fessin. Les eleccions municipals han demostrat cada vegada el rebuig electoral a aquesta forma de representar l'electorat: la minva de vots municipals és clara en les darreres convocatòries. I ho és més si ho comparam amb el vot simultani: ¿quanta és la gent que amb una mà vota PP i amb l'altra, la de la papereta municipal, no? ¿Ha augmentat o minvat aquesta diferència? És curiós observar que el PP creix electoralment a Artà... mentre el vot no sigui per a la candidatura municipal del PP. Aquesta és la soledat del PP, la pèrdua constant de suport electoral clarament dirigit al grup municipal. Amb aquest abric tan escàs l'exaltació grotesca (repetir cinc o sis vegades que votarà en contra i al final votar a favor!) provoca sentiments d'allò que s'anomena vergonya aliena.

No li hem de donar consells al portaveu del PP, però ja ens agradaria que es replantejés si el paper d'oposició que li ha tocat jugar i que, com ha manifestat més d'una vegada, ha acceptat jugar, és un paper que encara ha d'aprendre a jugar si és que del seu exercici en vol obtenir beneficis electorals que capgirin la tendència de les darreres eleccions.

Cosa hauria de fer, excepte continuar servint-nos espectacles tan poc edificants com el que una vegada més va oferir dilluns dia 15.

100 ANYS
D'ARTÀ
MIRÓ
ILLES BALEARS

BELLPUIG

ARTÀ

Revista quinzenal

Num. 486, 20 novembre 1993

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà. Apartat n° 96

Tel. i FAX 83 50 33 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969

Imp.: TIRRENA, S.A.

c/ Pintor Gris, 2 tel. 55 52 12

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, G. Bisquerra, A. Esteva, J. Esteva, A. Genovard, S. Ginard, J. Morey, F. Munar, C. Obrador, M. Santandreu, A. Vives.

Col·laboració:

M. Dalmau, M. Gelabert, P. Ginard, B. Jaume, M. Mestre, A. Muñoz, A. Picazo, J. Sureda, B. Tous, P. Vicens.

Administració: G. Bisquerra. Tf part. 836288.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats. No garanteix la publicació d'originals no demanats ni es compromet a donar-ne explicacions.

Bellpuig surt dos pics cada mes llevat dels extres de Sant Salvador i de Nadal.

Policia Municipal: una feina evident i desconeguda

Redacció.- Les tasques de la Policia Municipal són moltes i variades. Si es fan notar, ens en solem queixar. Si no es fan notar, també. Els necessitam i alhora els volem tenir lluny, com qualsevol dels cossos de seguretat. "No els veuen mai" o "Només els veuen que fan voltes". La seva és una tasca que caldria conèixer en detall abans de jutjar-la i en aquest treball hem intentat que ens expliquin quines són aquestes feines seves que els fan subjectes de sentiments tan contraposats.

Les condicions de feina

Diuen que no són les millors. La plantilla és curta i no es poden cobrir les tasques així com s'haurien de cobrir. Per altra part també amb hores treballades excedeixen la jornada laboral perquè no fan menys de 38/39 hores setmanals. A l'estiu se'ls incrementa la feina: la Colònia de Sant Pere multiplica els habitants i les necessitats de la seva presència, Sa Duaia, Betlem, Es Caló... però la feina més difícil dels estius és la vigilància de les acampades il·legals. Més que la il·legalitat, és el fet dels problemes que originen. És una tasca que a altres municipis no es té tan controlada. En canvi aquí sí, i ells entenen que en aquest municipi per les especials característiques, s'hi produeixen moltes acampades i cal vigilar-les: brutor, perill d'incendi, destrosses...

L'ordre públic

És potser la més delicada i cobra importància en una nit determinada, la del divendres a l'hivern. Més personal que circula, més necessitats, més hores de patrulla. Perden la nit i els problemes d'ordre públic poden resultar conflictius. Principalment s'ocupen de la no assistència de menors a llocs on serveixin alcohol, sobretot a partir de les dotze. És un servei que està lligat al dels altres municipis perquè obeeix a una campanya conjunta de tots els Ajuntaments de la comarca. Al principi hi havia molt més casos, ara ja pocs. Consideren que la coordinació ha estat exitosa perquè ha imposat una idea general. Volen que es digui que han obtingut la col·laboració dels propietaris dels bars per tal d'evitar aquestes situacions i que han entès que són

La plantilla actual en servei de la Policia Municipal

ells els primers responsables i prefereixen no tenir aquesta classe de problemes. Al principi es trobaren amb casos en què els pares es molestaven perquè s'ocupaven del seu fill per aquestes qüestions, però això era ja fa temps i també ha canviat l'actitud dels pares.

Els divendres, però, és delicat. Artà s'ha posat de moda a tot Mallorca. Forma part d'un circuit que els joves coneixen i segueixen: Sineu, Sant Llorenç, Artà, Cala Ratjada i Porto Cristo. Curiosament, a Artà compareixen a mitjanit. Els problemes que donen són de renou pel trànsit i per les alegries de l'alcohol: cantar, cridar... Més problemàtic durant la campanya de l'hivern. Els més perjudicats són els del carrer Ciutat i proximitats, que és on han d'aparcar perquè el centre se satura de vehicles. Hi ha vespres especials: una nit es carregaren tots els discs de senyalització del carrer Ciutat. Na Batlessa també pateix, i això que han aconseguit que els bars no deixin treure tasses de vidre a fora. Consideren que no s'ha de generalitzar i que s'ha de distingir entre molts de joves que passen la vetllada sense causar problemes i les pandilles que entre ells s'encaïnteixen: les bregues són freqüents, cada setmana n'hi ha. A vegades, moltes. És molt difícil controlar aquesta nit: no poden intervenir si no es causen situacions alarmants. I quan han d'intervenir la gent no sol oobeir a raons. Cal tenir prudència

i senya, perquè si intervenen amb excessiva contundència poden provocar un increment del problema. Cal tenir molta pipella. És preferible aconseguir fer notar prèviament la presència dels policies amb, per exemple, franges reflectants, el cotxe amb els llums de llambreig blau, si cal. Que vegin que hi són ja pot evitar que comencin els actes de vandalisme. Els problemes s'agreuigen perquè la zona conflictiva està poc il·luminada. Els vespres que hi ha avaries de llum, els problemes es multipliquen, en canvi quan hi ha la il·luminació de Nadal fins i tot els cotxes circulen més poc a poc. La impunitat de la fosca és un agreujant.

Tampoc no tenen on menar una persona que hagi hagut de ser detinguda. No disposen de calabós.

L'alcohol és el detonant

A l'arrel de tots els problemes d'ordre públic en què intervenen hi ha l'alcohol. Consideren que els joves beuen en excés. En canvi no creuen que a Artà els problemes de droga siguin greus. Els joves, en general, beuen alcohol, i alguns fumen qualche "porro", però ja no és significatiu. També n'hi ha que s'excedeixen. Saben que a nivell particular... però ells no noten que les drogues siguin la causa d'haver d'intervenir. Les bregues, les temeritats amb els cotxes, el vandalisme, solen tenir la causa en l'alcohol. És un problema de divendres, d'hivern. Ara és així, de

fa un parell d'anys, però no vol dir que aquesta moda no mudi.

El trànsit, les multes

Els problemes de trànsit es redueixen, com a problemes, als aparcaments en carrers estrets de la zona antiga. Des de fa dos anys s'ha notat un canvi. Què ho explica? una millor senyalització, diuen sense dubtar ni un moment. Les millores contínues en la senyalització (discos i senyals pintats) han mostrat els punts conflictius. Continuament hi ha canvis que dedueixen de la freqüència d'accidents, dels embossos continuats... els preocupa aconseguir un trànsit fluid, perquè això és la millor manera d'evitar els problemes. Les multes? Sí, han estat importants. Fa dos anys es va fer una campanya que arribà fins a l'embargament de comptes corrents. Les multes impagades baixaren molt i la gent va entendre que les denúncies anaven de veres. També ha canviat el perfil dels conductors: encara hi ha gent reincident, però la gran majoria ha canviat i han entès que cal atendre's a una disciplina perquè si no el trànsit esdevé anàrquic. Consideren que la gran majoria de gent vol respectar els senyals; però també n'hi ha que són autèntics despistats i molts que no entenen els senyals. Hi ha gent que sembla incapaç d'aclarir quan es pot aparcar a un costat i quan no, o almenys ho sembla.

També en aquest cas consideren que cal saber adaptar-se a cada situació. No es pot anar en pla inflexible: un mateix aparcament serà més o menys greu segons, per exemple, l'hora. La gent ha canviat molt i de cada dia el conductor és més civilitzat, més conscient i més respectuós. Entenen, de cada dia més, que un mal aparcament pot causar un tap, per exemple; però curiosament les campanyes d'avís funcionen si no són massa llargues: la gent s'acostuma que és temporada d'avís i no miren prim. INTenten ser flexibles i per això procuren alternar i, segons la circumstància de la infracció, un avís, o una denúncia. Ells saben que hi ha persones que els fa més efecte una avís que no una multa, però això no els pot regir la conducta perquè tenen ben clar que en la seva feina cal ser objectius i mesurar amb la mateixa rasa tots els casos. Esser

Una activitat que consideren molt positiva: l'educació vial

flexibles i intentar adaptar-se als casos no és mai fer parts i quarts: una acusació sempre infundada que certes persones tenen molt fàcil da'mollar.

El control del trànsit, tot i no ser la feina que els ocupa més temps, és curiosament identificat amb les multes. Hi ha gent que creu que no fan res més que cercar ocasió de posar multa i que perden molt de temps fent voltes. Ells voldrien que se sapigués que no és la feina a què dediquen més temps i que preferirien no posar-ne cap mai. Amb el trànsit sempre és més important la feina preventiva o assistencial que no la repressora, en canvi aquesta és la que la gent nota més.

La delinqüència

No pot negar-se que n'hi ha, però són delictes menors: subtraccions de dins els cotxes, robatoris a fora vila i a obres (eines i maquinària petita). De tant en tant, bestiar o animals. Ocasionalment, subtraccions a domicili. Els afectats se'n temen sempre, però la majoria de vegades no hi ha denúncia. No és una competència estricta seva i en realitat han d'actuar supeditats a la Guàrdia Civil, que és el cos que té competències en aquestes qüestions i qui es fa càrrec de les denúncies. A principi i a final d'estiu són les èpoques de més incidències. Hi ha punts delicats: zones d'aparcament properes a punts d'atractiu turístic, com per exemple a Betlem, a l'acabatall de la carretera, damunt Na Clara. O a Sant Salvador, Ses

Païsses, les platges... Hi posaren uns cartells on s'advertien en distints idiomes que l'aparcament no estava vigilat i varen fer efecte, tot i que els espenyaven, i ells els reposaven. Es preocuparen de comprovar si els usuaris entenien el sentit d'aquests avisos i comprovaren que sí.

Feines complementàries

A vegades se senten com a comodins que poden servir per tot. Dos pics per setmana traslladen mostres analítiques des del PAC a Manacor i recullen els resultats de les mostres anteriors. Això cada dilluns i divendres. Fan de policia de mercat: els dimarts matí han de controlar l'assignació de llocs, la documentació dels venedors, policia dels productes, sobretot els de menjar, han de cobrar les taxes... controlar i cobrar l'ocupació de la via pública, vigilar la il·luminació nocturna per detectar avaries....

Disciplina urbanística

Més que la vigilància de les obres, el que tenen assignat és que en les seves rutes de vigilància també han de vigilar qualsevol incidència urbanística: obres noves, possibles infraccions... i passar-ho al servei d'obres que inclou un servei d'inspecció. Per a ells no és un problema que hagin de resoldre, a diferència d'abans que havien d'acompanyar l'inspector i això els sostreia de feines més específiques d'ells.

Emergències

És una de les seves funcions essencials i a vegades coincideixen amb altres tasques també prioritàries i això suposa una desdoblament que no sempre resulta fàcil. En moltes d'ocasions són els primers a arribar a una emergència: accidents de trànsit, laborals, incendis urbans o forestals, emergències derivades de situacions atmosfèriques (inundacions, carreteres tallades...). Cada cas té les seves característiques, que depenen del lloc, de l'hora...

L'equipament

És una qüestió primordial. La comunicació per ràdio és a la base de tot l'equipament... En el darrer mes han gastat tres extintors en petits incendis domicularis, que si no hi haguessin intervingut de forma ràpida hagués pogut resultar un sinistre d'importància. Res no farien si no disposassin d'extintors; però encara els falten unas mascarilles, que prest rebran, perquè ja han notat la necessitat en alguns casos.

Consideren que comencen a estar ben equipats i que l'Ajuntament és sensible: ara s'està esperant una dotació nova de més material d'equipament.

El PREVIMET ha introduït una sistematització, una planificació que consideren beneficiosa. A partir del primer projecte s'ha anat polint i s'espera que pugui arribar a ser un dispositiu eficaç que s'ha d'anar fent a mesura que l'experiència indiqui en quin sentit s'ha de preveure. En aquest sentit l'exemple és l'evolució que han anat fent els cotxes de patrulla d'ençà que es va disposar del primer ja fa més de deu anys: solen dur moltes coses que l'experiència ha anat exigint. No poden dur tot el material de què disposen, però sempre es trasporta el que pot resultar més urgent.

Els cotxes mal aparcats són fonts de problemes

Col.laboració ciutadana

Consideren que en general disposen del suport de la població. Sempre hi ha excepcions i sempre hi ha imperfeccions. Noten que la seva feina és, en moltes ocasions, agraïda. Creuen que és molt important: de fet el seu rol primordial és satisfer les necessitats de la població i pensen que no té sentit fer una feina per a la societat enfrontats a la mateixa societat. Si

fossin més es podrien atendre més camps i més bé, però la plantilla és curta i no sempre poden fer tot el que consideren necessari o convenient.

Consideren que la feina de policia municipal és més difícil en un poble que no a una ciutat, amb molta diferència i en tots els sentits. A Palma les feines estan molt repartides i els agents s'especialitzen. Aquí tots han de fer de tot...

ESTANC CAN CABRER
4ª generació

gran sortit d'articles de fumador

Prevenió de la drogoaddicció

Avui dissabte dia 20 Ràdio Artà Municipal emetrà en directe una taula rodona sobre el tema «El consum de drogues a Mallorca i la seva prevenió a Artà». Aquest i altres programes que s'emetraran pròximament estan promoguts per l'Ajuntament d'Artà i pel Consell Insular de Mallorca i s'emmarca dins del PPDM (Programa de Prevenió de Drogues de Mallorca).

La taula rodona s'emetrà dins l'horari habitual del programa dirigit per Gabriel Pastor (que actuarà de moderador) «Addictes a la Música» (de 15 a 16 hores). Recordau que la freqüència de Ràdio Artà és la FM-107.8.

IV Concurs ornitològic

L'Associació Ornitològica d'Artà anuncia la celebració, entre el 26 i el 29 de novembre, del IV Concurs Ornitològic Artà-93 al seu local d'exposició de Costa i Llobera nº 34. Per als aficionats que hi vulguin participar la recollida és el 26 a partir de les 18 i l'examen es farà els dies 28 i 29.

L'exposició, oberta al públic en general, serà el dilluns dia 29 de les 18 a les 20 hores.

Concert de Santa Cecília

Demà diumenge dia 21 de novembre a les 12 del migdia, en el Convent dels Pares Franciscans, la Banda de Música d'Artà oferirà el tradicional concert de Santa Cecília, patrona del músics, i que serà dirigit pel seu director Bartomeu Ginard.

El programa que ens oferirà la Banda de Música serà el següent:

Programa

Concert de Santa Cecília 1993

José Luís Valero. Pasodoble Fester.	José Teruel Vidal.
Puenteareas. Pasodoble Gallego.	R. Soutillo.
La Viuda Alegre. Selecció de Sarsuela.	Franz Le Har.
Pepita Greus. Pasodoble de Concert.	Pascual Pérez Chovi.
Nuestras Canciones. Poutpurri.	A. Carcellé.
La Tuna pasa. Marxa Estudiantil.	Luis Araque.
Marcha Radetzky. Marxa vienesa.	J. Strauss.
National Emblem. Marxa Americana.	E. E. Bagley

Director
Tomeu Ginard

LLISTA DE BODES

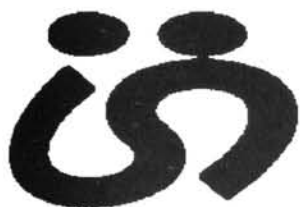
ELECTRODOMÈSTICS

JUGUETERIA

Comercial Sansaloni

OBJECTES REGAL

c/ RECTA, 2 TEL. 83 62 93. ARTÀ

BANC DE SANG DE BALEARS

Extracció de sang

El Banc de Sang de les Illes Balears anuncia per als propers dies 2 i 3 (dimecres i dijous) de desembre les seves habituals sessions d'extracció de sang entre els donants voluntaris d'Artà. Com és costum, es començarà a les 17:30 hores cada dia.

En aquesta ocasió es fa una cridada general a la incorporació al prestigiós grup de donants d'Artà de la gent jove. És sabut que hi ha un límit d'edat per poder ser donant i n'hi ha molts que per haver arribat al límit ja no poden seguir exercint el seu altruisme. Calen noves incorporacions i es fa una crida a la sensibilitat de la població major de devuit anys perquè mostri la seva solidaritat en aquesta humanitària tasca.

Parallamps

Tècnics de la companyia ENRESA, l'única capacitada tècnicament per a aquesta delicada funció, han desmantellat el parallamps radioactius que hi havia al poble, a excepció del del col·legi Na Caragol per un problema burocràtic que n'ha

Vaga a l'Institut

Els alumnes de l'Institut Llorenç Garcías i Font celebraren una vaga dimecres dia 17 en protesta per la política de taxes universitàries i en coordinació amb la resta de centres de secundària de tot l'Estat.

Gairebé tots els cursos s'hi sumaren de forma pràcticament total. Varen ser pocs els alumnes que decidiren continuar les activitats acadèmiques. La resta, després d'una assemblea, varen confeccionar pancartes i fulls informatius i començaren una manifestació pacífica que recorregué el poble amb parades a la plaça de l'Ajuntament i del Conqueridor. La jornada va transcórrer sense cap incident.

retardat la retirada.

Els tècnics procediren a desmuntar els aparells, emmagatzemar en recipients adequats els components perillosos i a fer una revisió i neteja de les restes per assegurar la innocuïtat del lloc on hi havia hagut la instal·lació.

La retirada del de Na Caragol va quedar pendent per a una propera visita.

Colls de tords

Finalment s'han resolt tots els problemes que tenien els caçadors de tords amb filats i tots han pogut obtenir les llicències. També ja s'han adjudicat els colls del vedat de Sos Sanxos, més de vint, i la temporada que va començar molt bé ja ha refluixat una mica. Els caçadors d'aquesta modalitat es queixen de, segons

Si desea una buena construcción para su vivienda pida información a:

**CONSTRUCCIONES
MANUEL POZO GUERRERO**

C/ Bonaire, 14 - 07570 - Artà (971) 83 58 10

ells, excessiva pressió dels que cacen amb escopeta, sobretot els caps de setmana. "Pareix la guerra de Corea", ens deia un, "i els desorienten i no saben on fer la colgada".

Eleccions a les A.P.A.'s

Institut

En dues sessions celebrades els dies 10 i 11 de novembre l'Associació de Pares de l'Institut Llorenç Garcías i Font va celebrar l'Assemblea General Ordinària per donar compte del que s'ha fet durant el curs passat. Igualment va celebrar l'Extraordinària per procedir a la renovació de càrrecs directius. Atès que no hi hagué més que una candidatura, la de la mateixa junta directiva, la continuïtat va ser assegurada. Don Pau Piris Llabrés continua de President tot i que, com va anunciar, segurament no acabarà el període de dos anys ja que segurament és el darrer curs que tindrà fills al Centre.

Na Caragol

El dimecres dia 17 hi havia assemblea ordinària en què, a més de donar compte de les activitats fetes i de les previstes, s'havia d'elegir, únicament, el representant dels nous alumnes de tres anys.

Sant Bonaventura

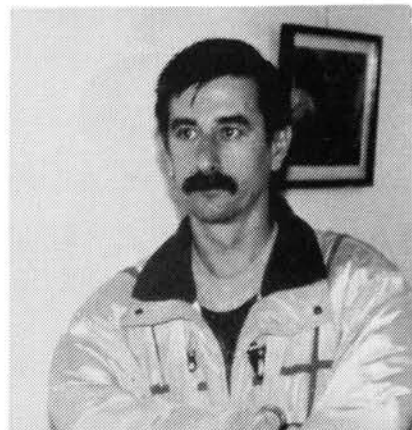
El passat dimarts dia 9 hi va haver assemblea general amb dos punts ben concrets: un era la informació per part de la

Exposició a Na Batlessa

El passat divendres dia 12, a Na Batlessa, es va inaugurar una exposició a càrrec de Francesc Conrado, pintor resident a Artà.

Conrado va néixer a Castelló de la Plana l'any 1953. Als pocs anys ja es va començar a destacar en l'art del dibuix. Després de viure a diversos llocs com Tarragona, Eivissa i Mallorca, coneixent altres pintors que l'animaren en la pintura, es fincà a Artà. Començà amb carbonet i aquarel·les. Més tard elegiria l'oli, tècnica que ja no deixarà mai.

També ha exposat a Suïssa, l'any 1979, col·laborant en distintes exposicions col·lectives. Fados anys ja havia exposat a Artà en el col·legi Sant Bonaventura en motiu de la festa de Sant Antoni de Pàdua. Anys enrere havia pres part a una trobada de pintors a Sa

Pobla. L'any 1988 exposà a "Sa Nostra" de Sa Pobla i a "La Caixa" d'Artà; passant, més envant, a exposar a Cala Millor i a Palma, aquesta darrera en una col·lectiva realitzada en el Teatre Principal de Ciutat i aquest mateix any, 1993, a "La Caixa" de Manacor.

A l'exposició hi podem trobar un total de 17 obres i restarà oberta fins demà diumenge 21 de novembre i l'horari de visites és de 7 a 9 del vespre.

secretària i el tresorer i l'altre, eleccions de la meitat dels seus membres. Així es va fer i, aquest dilluns dia 15, es varen elegir els càrrecs quedant: Presidenta: Maria Obrador; vicepresidenta: Mª Antònia Llaneres; Secretària: Antònia Vicens; tresorera: Gabriela Botellas; vocals: Joan Ginard Brunet, Joan Ginard Sastre, Rafel Terrassa, Catalina Rico, Maria Font, Margalida Genovard, Joan Domenge, Joan Amer i Joaquina Albarca.

Sant Salvador

L'A.P.A. d'aquest col·legi també ha renovat part dels seus components. A principi d'octubre tengueren la seva assemblea donant l'estat de comptes i de les activitats fetes per la junta cessant. La nova junta directiva votada pels associats, per absoluta unanimitat, fou: President: Francisco Obrador; vicepresident: Joan Gili; secretari: Jaume Danús; tresorer: Rafel Bernat. També es va elegir el nou delegat del grup de dos anys que va recaure a Bernat Mayol.

CONSULTORI MÈDIC

Clínic Artà

c/ Ciutat, 39 - tel. 83 62 37
07570 - Artà

MEDICINA GENERAL
REUMATOLOGIA
CIRURGIA
DIETÈTICA
REVISIONS MÈDIQUES GENERALS (cheques)
GINECOLOGIA
PEDIATRIA
CERTIFICATS carnets d'armes i de conduir

Comença el curs de paret seca

Des del passat dissabte dia 4 mestre Damià Bisbal ensenya a fer paret seca a una vintena d'alumnes. Durant el curs, que forma part del programa municipal d'educació d'adults, s'aixecarà un marge al costat de les escoles velles. A mestre Damià, de 74 anys, li sobra humor per trametre unes habilitats i coneixements que corrien el risc de perdre's per manca d'hereus. "Jo ja he tornat molt vell", diu mentre fa ús del martell amb una facilitat que fa enveja.

Xerrada sobre la campanya de solidaritat amb Cuba

Més de cinquanta persones que ompliren el saló d'actes de la Residència escoltaren de Miquel Carrió, d'ets Olors, i Pepe Navarro, responsable de relacions institucionals del sindicat CC.OO., les diverses raons per ajudar els ciutadans de Cuba. Miquel Carrió, recentment arribat d'aquesta illa caribenya, explicà les penúries que pateixen els cubans i la situació de l'economia cubana que a més de veure's afectada pel bloqueig dels Estats Units ha de fer front a la desfeta dels règims comunistes que ha reduït els seus intercanvis comercials internacionals a la quarta part en els darrers anys. Navarro va dir, com exemple, que les entitats que volen comprar medicaments per enviar-los als hospitals cubans no els poden adquirir direc-

tament de les empreses que els fabriquen, que ho tenen prohibit, i han d'aconseguir-los a través de farmacèutics que facin d'intermediaris.

A Mallorca's intenta recollir sobretot material de construcció, elèctric i de fontaneria; però també sanitari, escolar i de qualsevol altre tipus. Els dos conferenciants subratllaren que al marge de les diferències que els separen del règim polític cubà hi ha arguments de tot caire per

donar suport a aquesta campanya, des dels històrics, culturals o sentimentals, als humanitaris i econòmics. La regidora Xisca Piris recordà a tots els presents que els donatius i ajudes es poden depositar a la Sala, als Serveis Socials de Na Batlessa, o a l'Hospital. Els que s'estimin més fer donacions en metàl·lic poden fer el seu ingrés als següents comptes corrents: La Caixa, 7427-40, i Sa Nostra, 234398403.

JOYERIA

VIKY

RELOJERIA - PLATERIA

Fabricación Propia

Carrer de Ciutat, 18
Teléfono 56 22 63
ARTA (Mallorca)

Abans de la reparació...

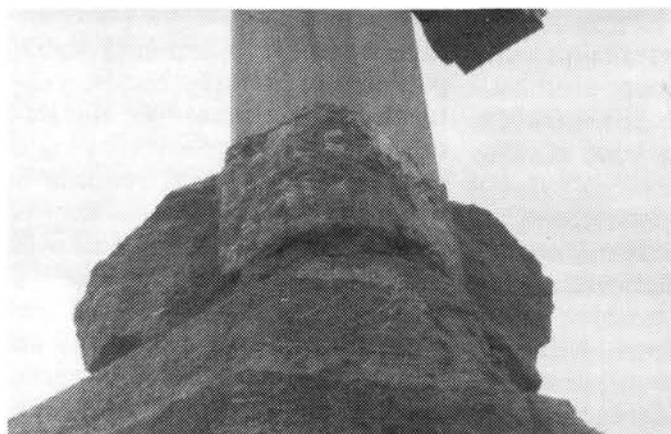

1 i 2. Bona part de les peces que cobreixen la façana estaven en mal estat.

La façana de l'Església, reparada.

Un mes just han durat les obres de restauració de la façana de l'Església parroquial. El dissabte 16 d'octubre va començar la instal·lació de l'andamiatge i el dissabte dia 13 de novembre estava desmuntat. La pluja que ha caigut abundant durant aquestes setmanes ha fet que les obres avançassin lentament. Les fotografies mostren com estaven el peu de la creu i la part més exposada al temps de la façana i com han quedat després de la restauració.

...i després de la reparació.

3i 4. Pel mes d'octubre de l'any passat, un llamp havia danyat sèriament el peu de la creu.

5 i 6. El marès de la gornisa estava molt menjat.

Trial a l'Ermita

Pel diumenge dia 28 de novembre s'ha organitzat una prova de Trial a l'Ermita. La prova començarà a les 9:30 del matí i serà puntuable pel Campionat de Balears. Hi haurà la participació de l'artanenc Miquel Femenies Bover en la categoria Juniors Iniciació.

Dita prova és organitzada pel Moto Club de Muro i col·laboren el magnífic Ajuntament i Amics d'es Trial d'Artà.

Contestador
83 50 33
automàtic

Véns a esquiar?

Area de joventut

Si vols provar o ja ho has provat i t'agrada l'esquí, vine amb nosaltres a Baqueira-Beret.

L'àrea de joventut de l'Ajuntament d'Artà, t'ofereix una setmana a l'estació de Baqueira-Beret al cor del Pirineu Català, un curs d'esquí amb monitors oficials, tres hores diàries de classe, el material necessari (botes, esquís, pals,...) pensió completa a un hotel de tres estrelles, assegurança d'accident, autobús a la nostra disposició i remontadors a les pistes.

Tot això inclou l'oferta que et feim arribar. I hem aconseguit un preu de 56.000 ptes. Afanya't i corre a apuntar-te.

Data: de l'1 al 8 de gener de 1994

Informació i reserves:

Telefonar al nº 83 50 17 o anar directament a l'Ajuntament per fer la reserva (Secretaria-planta baixa).

Atenció: places limitades.

C/. CIUTAT, 2 - ARTA Tel. 83 60 88

TORRES

**FOTOGRAFIA I VIDEO
INDUSTRIAL, PUBLICITARI,
REPORTATJES ...**

**NOU SERVEI DE REVELAT
D'AFICIONAT**

- **MAXIMA QUALITAT GARANTITZADA**
- **T'ABONAM LES FOTOGRAFIES**
QUE NO T'AGRADIN (maxim 25% del revelat)

1 Hr.
servei urgent

CENTRE FUJI

Sessió Ordinària del 15.11.93

Trons i llamps abans de votar per unanimitat

Redacció.- A priori la sessió semblava esclovellable en quinze minuts, però en durà més de quaranta-cinc, dels quals més de trenta varen ser d'una tensió que no pareix que es pugui avenir gaire amb els temes tractats. La discussió entre el Batle i el regidor Sureda, amb una vehemència creixent del portaveu del PP, arribaren a un punt realment incòmode. El cronista no hagués dit mai que s'hagués arribat a l'enteniment, però vet ací que el resultat de la votació l'acabà de desorientar: unanimitat.

Retard

El plenari començà a les 14:11, a l'espera que arribàs la regidora Piris ja que, segons es deia, el seu horari laboral havia condicionat el de la sessió. A part d'ella faltaven tres regidors més: Ayala, Santandreu i Llinàs. I una altra novetat: hi havia quatre persones de públic. En l'espera se sentien les queixes del regidor Sureda per la manca de puntualitat. Ningú no pensava que allò fos un presagi de l'aspror que es va desfermar. En aquell moment l'equilibri era de cinc membres de la majoria per quatre de l'oposició. I això no mudà fins al darrer del punts, quan el regidor Riera, del PSOE, se n'hagué d'anar.

Aprovació en suspens

El primer punt era l'aprovació de l'acta de la sessió del 16 de setembre. El portaveu del PP va

demanar que no s'aprovàs perquè els havia arribat tard i no se l'havien poguda mirar. No hi hagué problema perquè quedàs sobre la taula.

Ball de bastons

El segon era la proposta de les condicions generals per poder fraccionar el pagament de les contribucions especials. El Batle explicà que, d'acord amb el que marca la llei, hi ha possibilitats de fraccionar el pagament. Les condicions generals que es proposaven eren que es fes en base a una petició raonada i motivada, que hauria de ser apreciada per l'Administració. L'interès del que es demoràs seria de l'ordre del 13'88% TAE, "el que costen a l'Ajuntament" diria més envant el Batle. A més es requeriria un aval bancari i domiciliació dels rebuts. "S'examinarà cas per cas, ja que no és una solució general, sinó particular". Ho digué el Batle i ho confirmà la Secretaria més tard, dins la brega dialèctica.

El regidor Silva va dir que els semblava bé donar facilitats a qui tengués dificultats per pagar. Diuen que l'inconscient, o el subconscient, fa pensar i dir, i interpretar; però entre i entre s'hi pot escolar un bon biaix. Cosa d'això degué passar en aquest moment, segons la resposta del regidor Sureda i el que més tard aconseguí d'explicar el regidor Silva.

El cas és que el Sr. Sureda començà dient que per ells era al

revés que per al PSOE, que la proposta era per ajudar al qui tenia molt, però que si es pretenia ajudar a qui tenia poc, la proposta no ho aconseguiria. Un aval bancari, deia el Sr. Sureda, no l'obté més que qui ja té.

La primera rèplica del Batle va ser per dir que qui pagava contribucions especials era perquè tenia un patrimoni i que considerava que la proposta era una sortida. Però també va dir que si haguessin acudit a la Comissió Informativa hi haguessin pogut exposar qualsevol alternativa.

I aquí es va descordar la tronadissa. El regidor Sureda augmentà el to de la seva vehemència i retragué al Batle que no els avisaven en temps, i que no hi va anar perquè no era per aquí. La seva capacitat oratòria no és poca, sobretot quant a velocitat i al canvi i recanvi de direcció. Costava de seguir-li l'argumentació. Les rèpliques del Batle eren més breus i, inicialment, més rebaixades de to; però la veritat és que s'emparalaren de veres. La majoria de regidors comptaren les senefes i racons del sòtil un parell de vegades. Parlaren, sobretot, de si hi havia o no solucions distintes a la proposada, i si aquesta era o no una bona solució. O ens ho sembla: ja se sap que l'oida rebutja tant els renous massa forts com els massa fluixos.

Però encara no acabaren: després discutien sobre què havia de constar en acta. També el regidor

BAL - 090 Telefax 586470
Telex 69565 VGOR E

Calle Binicanello, 12 Carretera Cala Agulla, 19
Tels.: (971) 585515 - 585552 Tels.: (971) 564300 - 564017
CALA MILLOR CALA RATJADA

ESPECIAL PUENTE DE LA INMACULADA

Salidas del 4 al 8 Dic. 93

TENERIFE	50.700 pts. (media pensión).
ESTAMBUL	56.500 pts. (03-08 Nov).
MARRAKECH	79.700 pts.
VENECIA	66.500 pts.
ROMA	66.900 pts.
LONDRES	52.500 pts.
PRAGA	72.950 pts.
ATENAS	39.500 pts.
VIENA	78.000 pts.
COSTA AZUL Y	
MONACO	43.500 pts.
TUNEZ	36.200 pts.
BUDAPEST	53.900 pts.
PARIS	66.700 pts.

Especial NEW YORK. 1 semana: 104.200 pts.
Incluye avión+traslados+hotel 7 noches+seguro viaje.

Amorós va manifestar un dubte: qui decidiria sobre les justificacions del afectats. "La Comissió de Govern" respongué el Batle. "I si hi ha casos que?...". "S'estudiarà cada cas, com ja he dit" va replicar el Batle. I ja hi tornaren a ser, i hagué d'intervenir la Secretària per dir que això ja s'havia dit.

Quan pogué, el Sr. Silva va dir que ell s'havia referit als necessitats perquè tenen poc patrimoni. Per això hem parlat abans del subconscient que fa dir i fa entendre variat.

El Sr. Llaneras, que havia anat a la Comissió Informativa, va dir que s'havien estudiat els casos possibles, sobretot perquè ell assegurà que coneixia els casos reals dels coloniers afectats, i que la solució que es proposava era la més raonable. No creiem que fos capaç d'amansir ningú, però sembla que ho va aconseguir. Degué ser perquè parlaren, fins i tot, dels interessos d'un aval bancari: per al PP eren del 5%, o no menors del 4%. Per al Batle, inferiors a l'1%. Degué ser aquesta la clau perquè es votàs com es va votar?

Espassà a la votació, i sorpresa majúscula: unanimitat. Els regidors intercanviaven mirades interrogants. Ells havien sentit, com aquest cronista, més de quatre vegades l'anunci del vot negatiu per part del PP.

Eren les 14:47 hores.

No quadrava

No quadrava el que s'havia previst presentar com a tercer punt i per això es postposava. El Batle digué que eren detalls sense importància però que no havien pogut resoldre.

El regidor Amorós demanà si no era perquè la regidora Piris no hi era. El regidor Llaneras va ser àgil: si el PP no era a la Comissió Informativa es podia fiar del PSOE, que si hi havia anat i recordaria que eren detalls sense importància.

Hi hagué encara dues fuetades dialèctiques, de les que val més alliberar la crònica.

Conveni sobre el cadastre

Se subscriuria amb el Centre de Gestió i Cooperació Tributària per tal d'aconseguir la delegació necessària per poder intervenir en l'actualització i revisió constant del cadastre de béns immobles, en el benentès que l'assignació de valors cadastrals no entrava dins la delegació de funcions.

Tothom d'acord i unanimitat.

Revisió de valors

S'ha sol·licitat la revisió dels valors cadastrals assignats als terrenys urbanitzables sense Pla Parcial aprovat. Per al Batle són abusius i, a més, han estat objecte d'al·legació per part de gairebé tots els afectats. Indicà també que les gestions fetes permeten pensar que la revisió es farà, sense cap promesa, però, que siguin abaixats.

Tothom d'acord i unanimitat.

Cua

Si pensàvem que els ànims

s'havien asserenat de tot, ens havíem equivocat. El regidor Amorós anuncià que no tenien temps d'estudiar les propostes ni de presentar precs o preguntes perquè les sessions ordinàries no es feien segons es va acordar a principis de legislatura: que es celebrarien cada segon dimarts de mes "i en més de dos anys, només sen'han fetes sis". Per aquest motiu anuncià que no tornarien a cap mentre no es fessin segons el que es va acordar.

El Batle replicà que tenint en compte que s'havien retardat, en realitat haurien tengut més temps per fer el que deien que volien fer. Afegí que li semblava millor no convocar reunions ordinàries si no hi havia d'haver temes a tractar.

Com que hem d'administrar l'espai de què podem disposar i vists que aquests eren els arguments de les dues parts, podem estalviar els comentaris que es varen creuar si deim que evidenciaven, un cop més, que no s'entenen.

Eren les 15:00 hores, exactes, quan acabà la sessió.

Substitut

RESTA OBERTA AL PUBLIC LA TENDA 100 PTS.

AL CARRER PEP NOT, s/n (vora el Bar Es Caragol)

HI PODEU TROBAR OBJECTES A PARTIR DE CENT PESSETES
ARTICLES DE REGAL, PAPERERIA, MATERIAL ESCOLAR,
JUGUETES, MENAGE DE CUINA, ETC.

LA SOCIETAT CIVIL

ASSOCIACIONS I TREBALL GRATUIT (VI)

Les preguntes:

1. Qui du aquesta activitat endavant?
2. Manera d'organitzar-vos
3. A quantes persones arriba la vostra feina?
4. Finalitat de la vostra organització.

5. Què voleu aportar al poble?
6. Què heu aconseguit?
7. Què us falta aconseguir?
8. Trobau que les associacions han de treballar més juntes?
9. Què voleu afegir?

G.O.B. Artà

1.- El GOB és una organització de protecció del medi ambient d'àmbit balear, que amb els seus més de 3.000 socis a les Illes és constitueix com una de les organitzacions ecologistes més importants de l'Estat. A més de la seva seu central a Palma i de la sub-seu comarcal de Manacor, el GOB s'estructura territorialment en delegacions locals on els socis més compromesos poden encarregar-se d'organitzar activitats a nivell municipal. En el nostre cas, la delegació local d'Artà compta actualment amb 32 socis, una tercera part dels quals participa de forma habitual en l'organització d'activitats.

2.- Igual que el GOB en la seva globalitat, l'estructura directiva local és elegida democràticament a l'assemblea anual de socis, on s'anomena una junta i un president. El funcionament local podem, però, qualificar-lo d'assembleari i qualsevol (fins i tot sense ésser soci del grup) pot aportar idees i participar en les

feines del col·lectiu.

3.- La nostra és una feina fonamentalment de conscienciació pública, i per tant, el nostre objectiu és arribar a la totalitat de la ciutadania. Les nostres activitats es convoquen públicament i moltes d'elles es realitzen al carrer. Directa o indirectament, ben segur que les nostres campanyes de conscienciació arriben a la majoria de veïnats.

4.- Els objectius del nostre grup, tal com apareixen als estatuts de l'organització, són l'estudi, divulgació i defensa de la naturalesa a les Illes. A nivell local portam a terme activitats referides als tres camps d'actuació, i pretenem aconseguir una consciència pública (i política) d'acord amb l'actual situació ecològica local, illenca i mundial que promogui un aprofitament de la naturalesa compatible amb la conservació dels recursos naturals

5.- Pretenem que els ciutadans tinguin la possibilitat de comprometer-se amb la conservació de l'entorn a nivell local i global.

Aquesta consciència és imprescindible per aconseguir el tan anomenat "desenvolupament sostingut" que faci compatible l'aprofitament dels recursos naturals amb la seva conservació. En aquest sentit, a Artà ens trobam a un punt de partida bastant més avantatjat que el dels nostres veïnats, ja que fins ara hem sabut conservar relativament bé gran part del nostre territori, el nostre bé més preciat.

6.- A més de l'èxit aconseguit en campanyes concretes de defensa, com per exemple la de Sa Canova, creim que la consciència ecològica local és progressivament major. Gran part de la gent comença a veure la protecció de l'entorn com una necessitat actualment ineludible.

7.- Si, com hem dit, la consciència conservacionista és cada dia més important, creim que manca que aquestes persones conscienciades es comprometin realment i actuïn en conseqüència. Per posar un exemple il·lustratiu, ben segur que quasi

Comercial
ARTA

EN ARTA:
Carrer de Clutat, 26 - Tel. 56 21 48

EN MANACOR:
Polígono Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

ARTA - (Mallorca)

SERVICIO TECNICO Y
RECAMBIOS ORIGINALES
TEL. 55 58 11

Massey-Ferguson. Tractores	
CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparación Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacío
MONDIAL Y OPEM	Motosierras
CAVADA	Pulverizadores
GASPARDO	Barras de Corte
JUSCAFRESA	Remolques
BLANC	Peladoras de Almendras
BRUN	Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

BATLLE

tothom creu en la necessitat d'estalviar aigua, però una altra cosa és que es prenguin les mesures individuals per possibilitar-ho. En aquest sentit hi ha molta feina a fer, ja que, malauradament, la posició de mans aplegades és encara massa freqüent en la nostra societat.

8.- La conservació del medi ambient és una realitat que ens afecta a tots i que, per tant, necessita una acció coordinada del màxim nombre possible d'administracions, organitzacions i persones. En aquest sentit, el nostre grup ha impulsat inicialment a Artà l'establiment

d'un reglament de participació ciutadana que permetrà un major contacte i una major relació associativa, a la vegada que permetrà una participació social més directa en la política municipal. Aquesta proposta, que signaren 14 entitats locals, fou lliurada a l'Ajuntament perquè fos estudiada i considerada.

9.- El nostre és un grup totalment obert a qualsevol que tengui inquietuds per la preservació de l'entorn. Volem animar a qualsevol persona que tengui idees i ganes de fer feina en aquest sentit a que contacti amb nosaltres. La conservació del medi natural és una tasca que ens ha d'implicar a tots.

SE ALQUILAN PISOS

Informes: tel. 83 61 53

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Ada. Ferrocarril, 33 - Artà

Para avisos y preavisos: tels. 56 30 96 y 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

BAR- RESTAURANTE CAN BALAGUER

tel. 83 50 03
c/ Ciutat, 19
07570 - Artà

* Menú del dia

* Tapes Variades

* Cuina Mallorquina

Església Evangèlica de Capdepera: un cristianisme numantí

“Nosaltres anam amb les escriptures”

Julen Adrián.- Els evangèlics de Capdepera constitueixen un dels fenòmens religiosos més específics de la comarca de Llevant. Si bé avui en dia la presència de cristians protestants a Artà és produïda per l'aveïnament al poble de persones que provenen d'altres països o del poble veïnat, fa poc més de 100 anys l'arribada del matrimoni format pel pastor Joan Castell Campomar i la mestra Maria Rosa Frau, que va batiar almanco 5 veïns del poble, va provocar tal commoció que va provocar l'apertura de l'Església-escola de Santa Catalina.

Els escasos evangèlics que viuen a Artà segueixen amb major o menor freqüència els seus cultes al temple obert al carrer San Pedro, a Capdepera. Allà ens hem dirigit perquè en Lorenzo Santandreu Pascual, Diaca, i Miquel Moll Bibiloni, membres de l'església i veïns de Capdepera, i Miquel Moll Sales, fill del segon, veí d'Artà i, com després ens dirà, distanciat avui en dia de la seva pràctica, ens parlin de la seva església, el seu origen, història i pràctiques.

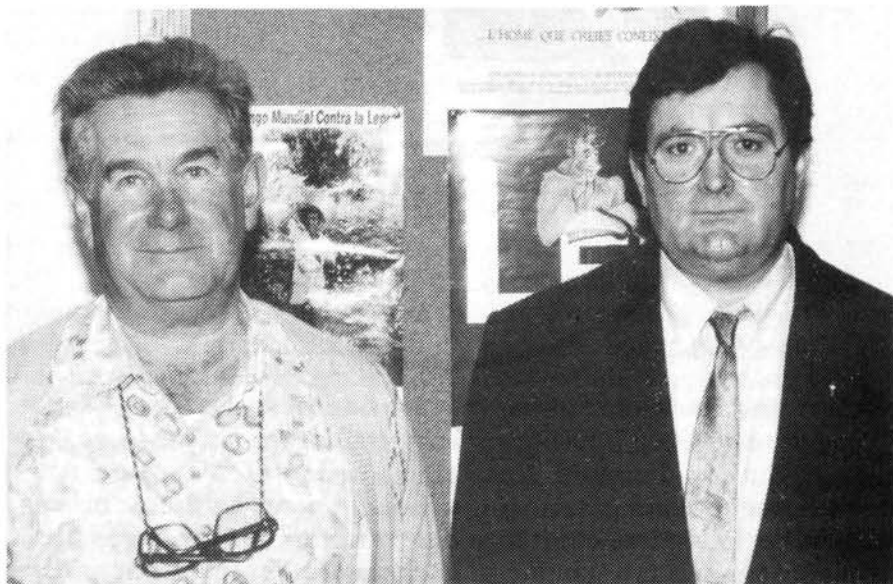
Bellpuig.- Quines són les senyes d'identitat de l'Església Evangèlica de Capdepera? En què vos diferenciau de la catòlica o d'altres?

Lorenzo Santandreu Pascual.- L'església evangèlica està fonamentada sobre el Credo dels apòstols i confessa que la salvació ve per la fe en Crist Jesús i tans sols per la gràcia de Déu. Les nostres pràctiques consisteixen bàsicament en lloar Déu i exposar la paraula de Déu.

B.- Per un observador que veu el vostre culte per primera vegada, això serien els càntics, les lectures bíbliques i el sermó del pastor...

LSP.- Es pot dir que sí.

B.- També vos deu afectar el procés de secularització de la societat, i la pèrdua de pes de la religió en general, a les esglésies hi va gent, però no tanta com abans...

Miquel Moll Bibiloni i Lorenzo Santandreu.

Miquel Moll Salas.- És que jo veig que abans hi anaven perquè els hi feien anar per força, sinó entre els mateixos catòlics també hi havia represàlies. Et xerraven tot el temps en llatí i només ho entenien 4 o 5 persones en cada poble.

LSP.- És ara quan la gent se'ns comença a acostar. A Palma mateix ara s'estan fent els plànols per fer un temple per a mil persones. A Capdepera ara som 55 adults practicants, després amb els que vénen de tant en tant pot haver-n'hi uns cent en total. En temps del Sr. Alou serien uns 130.

B.- Els vostres pastors són casats?

LSP.- Sí, la Bíblia diu que un bisbe o un pastor ha de ser casat.

B.- Quants de batiments teniu?

LSP.- Nosaltres només batim la gent quan ja té coneixement, a partir dels 14-15 anys. A finals de novembre batiarem 12 persones, n'hi ha de 14 fins a 70 anys. El ritual és diferent al catòlic. Normalment es sol fer a la mar, a Cala Agulla. En Joan Baptista ho feia en un riu, nosaltres a la mar; però en aquest temps ho farem a la piscina d'un hotel.

B.- Quins sacraments teniu?

LSP.- No tenim sacraments com els entenen els catòlics; encara que sí tenim el que nosaltres deim

actes de fe i obediència a la paraula de Déu, que a la Bíblia diu que hem de ser batiats: “el que cregués i fos batiat aquell serà salvat”. També celebrem la Santa Cena, la professió de fe i el matrimoni.

B.- I els altres dels catòlics?

LSP.- Nosaltres només ens confessam davant Déu. El baptisme el feim quan la gent ja té coneixement. Fer-se pastor és un ministeri que dona directament Crist, i llavors es veu si aquella persona és un pastor, diaca, un profeta, un evangelista o un mestre.

Per exemple, si una persona es converteix i es posa al servei a la seva comunitat, la Bíblia ens ensenya a reconèixer els que treballen entre nosaltres. El govern de l'església, format pels pastors i els ancians, és el que ha de reconèixer aquest ministeri i el fa diacan. «Ancià» no vol dir major d'una determinada edat, sinó un grau de reconeixement de la paraula i del seu servei a la comunitat, es pot tenir 25 anys i ser un «ancià». A les sagrades escriptures ancià, pastor i bisbe significaven el mateix; en el camp evangèlic empram més les dues primeres paraules i no bisbe, per no confondre.

B.- I als ancians, qui els reconeix aquesta capacitat?

LSP.- Altres ancians anteriors a ells. Els primers van ser els

12 apòstols, ells en varen nomenar de nous quan predicaven i convertien els nous deixebles. A Capdepera som un pastor i dos diaques, quan trobam que hi ha una persona que per la seva feina reuneix les condicions per ser anomenada ancià, ho proposam a la comunitat, que ho ha de aprovar. No et nomenen perquè facis una feina, sinó quan ja la fas.

Una altra condició que han de complir és que no estigui compromès amb cap partit polític. I per suposat tenir una conducta recta: no ser un adúlter o un homosexual...

B.- Per bé o per mal, teniu la mateixa moral sexual que els catòlics, no tendreu bona premsa entre els gays... Les dones tampoc poden ser pastores?

LSP.- No, encara que hi ha esglésies evangèliques parescudes a la nostra que ho admeten, però nosaltres damunt la Bíblia no ho trobam. La norma és que no, però qualche església ho accepta. A la nostra poden fer altres feines, però pastor no.

B.- I ancianes?

LSP.- No perquè els ancians són pastors. Diaconises sí. Poden compartir la paraula, fer un sermó, sí. Poden ser més espirituals, però no tenen autoritat perquè no li ho ha estat donada per Crist.

B.- Ben igual que els catòlics; no hi haurà massa feministes evangèliques...

LSP.- Una dona pot actuar i fer de tot però sempre sota l'autoritat del Pastor. Crist va donar l'autoritat a l'home.

B.- Quina Bíblia utilitzau? és diferent de la catòlica?

Miquel Moll Bibiloni.- En el fons el missatge és el mateix. Nosaltres utilitzam la «Reina Valera», però és només per tenir una mateixa per a les lectures en

Ofici religiós del diumenge al temple evangèlic de Capdepera.

comú.

B.- La vostra forma d'entendre el cristianisme està estesa per altre països?

LSP.- La nostra església és de la branca metodista anglesa, i està estesa per molt de països: a Xile som el 45% de la població, també és molt important als EE.UU., Anglaterra, etc.

B.- Participau en les converses que tenen entre catòlics, anglicans i altres esglésies per unificar-se?

LSP.- No, nosaltres seguim a Crist però no participam en converses ecumèniques; no tenim res a veure amb moltes de les esglésies protestants com per exemple els testimonis de Jehovà o els mormons, i tampoc amb la catòlica. Hi ha esglésies evangèliques que són com la catòlica: els seus membres viuen a la seva manera, mundanament, no llegeixen mai la Bíblia; però en comptes d'anar a una església catòlica van a una evangèlica o metodista o del nom que es vulgui.

B.- Com és que teniu un nom tan localista?

LSP.- Nosaltres ens deim Església Cristiana Evangèlica de Capdepera. Quan Sant Pau escrivia una carta ho feia a l'església de tal o qual ciutat a l'església cristiana d'Efeso o d'on sigui.

B.- I quina relació teniu amb altres esglésies?

LSP.- Tenim relació amb totes les esglésies que tenen com a base la Bíblia i amb totes les persones que han pres la decisió de seguir a Crist i han nascut de nou.

B.- I com destriau quines són?

LSP.- Tot d'una es nota quan veus una persona que té el mateix esperit que el teu. A una persona que vengui de Xile o del Japó, als 5 minuts de xerrar amb ell jo sabré si té la mateixa fe que jo, i és perquè l'Esperit Sant és el mateix.

B.- Teniu relacions entre aquests que deis que teniu el mateix esperit?

LSP.- El dia 28 tenim una

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

**Cada dimecres, panades
Cada divendres, robiols**

Despatx central:

Rafel Blanes, 51 - Artà - Tel. 83 61 72

conferència a Madrid on ens trobarem membres de gairebé totes les esglésies del mateix caire encara que tinguin diferents noms: evangèliques, baptistes, de Filadelfia ...

MMB.- Nosaltres som una església local, no tenim altres jerarquies, ni bisbes com la catòlica, o altres. Amb les altres tenim relacions entre germans, això no vol dir que siguem totes ben iguals. No tenim un govern central com el vaticà.

LSP.- Però sí feim coses junts, com programes de ràdio com el «Tiempo de creer» que es fa a Radio Nacional de España, o la llar d'ancians de Santa Maria, centres per curar drogoaddictes, etc. Quan una església local no té capacitat, se'n junten dues o tres per fer una tasca, com per exemple per fer feina i ajudar dins la presó.

B.- Això provocarà una gran dispersió de corrents teològics...

LSP.- No, el que ens dirigeix és l'Esperit Sant, que ens guia a tota la veritat; encara que a vegades els homes ens equivoquem per la duresa del nostre cor.

B.- En Luís Alemany, a la Historia de Mallorca de Mascaró Pasariu diu que la vostra església la va fundar D. Bartomeu Alou i Pons, després de la venguda del missioner Mr. Brown a Capdepera el febrer de 1879...

MMB.- Sí, més o manco fa uns 110 anys des que es va obrir el primer local i formar la primera església. El primer baptisme registrat es realitza en el mes d'abril del mateix any.

B.- Qui era aquest senyor?

MMB.- Era nascut a Capdepera, però estudiava a Palma i sembla que va ser a Ciutat on tengué contacte amb el missioner anglès. Després de convertir-se va tornar a viure a Capdepera. Les

primeres reunions les feia en família: els pares, familiars, veïnats...

LSP.- A partir de 1868 hi havia llibertat religiosa a Espanya. Els anglesos enviaven missioners que des de Menorca van arribar aquí. Els pastors com Alou o Castell a la vegada que ensenyaven la religió ensenyaven també a llegir i escriure.

MMB.- He sentit dir que Alou quan era a Palma estudiava de mestre. El que és cert és que aquí va exercir la carrera, feia escola. Ell es va establir com a mestre i no sé si serà per això, Capdepera ha estat el poble de Mallorca que ha tenguut menys analfabets. Ell feia feina a ca seva, per no res, perquè si cobrava cobrava una misèria...

B.- La proverbial gana del mestre d'escola...

MMB.- Encara me'n record com estaven els bancs a l'entrada de ca seva amb el foradet a damunt i els tinters. Jo tenia llavors 6 o 7 anys. Feia escola particular i no només feia escola als creients, sinó a tothom, perquè molts que no hi anaven a l'església també hi anaven. Hi ha molt pocs homes vells a Capdepera que no hagin anat a escola a ca'l Mestre Forner.

A més de mestre era molt aficionat a la medicina i no és que fos metge; però, no sé si amb herbes o amb homeopatia, donava medicines. Crec que era una espècie de D. Miquel Pasqual, un altre pastor que va venir després d'ell i de parecudes aficions. No queden gaire papers de tot això perquè la major part dels documents es van cremar a la guerra.

B.- Va haver-hi intents d'extendre la vostra església a altres pobles de la comarca...

LSP.- Es va estendre per Son Servera, Manacor, Es Port de Manacor, Pollença, Sant Llorenç, aquí al 36 varen afussellar un creient. Tenim llibres que diuen que a Artà va haver-hi un local obert entre 1886

i 1890 almanco; però l'oposició de l'església catòlica i els poders locals va ser molt forta i com es diu per aquí, "es va perdre roda". A Artà ara som molt pocs: 2 o 3 persones.

B.- La repressió va ser per motius estrictament religiosos, o també hi havia raons de tipus polític?

LSP.- Individualment els membres de la nostra església podien i poden tenir relació amb qualsevol partit o organització, però com església no. També ens perseguiren durant la guerra civil i la postguerra. N'Alou tenia uns 80 anys quan la guerra, i com era molt vell el varen deixar, però als altres...

MMB.- Que no n'hi hagués cap al ban que va guanyar la guerra civil s'explica bé perquè els nacionals eren tots catòlics. En temps d'en Franco no hi havia volta de fulla: tots els que no érem catòlics érem el mateix protestants, comunistes o massons tot alhora. El meu pare era socialista i com a socialista ningú no sospitava d'ell, ara, com a protestant... En el meu cas, quan em vaig voler casar em van fer la vida impossible. No em llevaren del mig, però ben a prop es va fer. La meua dona era evangèlica perquè s'havia criat des dels 9 anys -tot això amb papers firmats davant del jutge- amb uns oncles que ho eren; però estava batiada per l'església catòlica i els seus pares eren catòlics. El rector, que era en Joan Dalmau, de Manacor, va agafar son pare i sa mare i els va dir que casar-se per l'església evangèlica era un pecat molt greu, apostasia, i que per un espanyol a més era antipatriòtic. Els pares la van reclamar perquè encara era menor d'edat i no va valer cap paper; li van dir que si no se'n tornava cap a ca seva aniria a cercar-la la Guàrdia Civil. Llavors tenia 18 anys i durant 11 mesos ens van fer la vida

CARPINSA

Carpinsa en Aluminio
y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

tel. 83 54 78

c/ Fray Junípero Serra, 7

07570 - Artà

* Technal

- * Puertas Aluminio
- * Correderas aluminio
- * Persianas Mallorquinas
- * Cerramientos Galerías
- * Toldos Policarbonato
- * Cristalerías y Murales
- * Calefacción
- * Energía Solar
- * Fontanería

impossible per separar-nos. A ella la dugueren un més i mig a fer curssets espirituals a Can Tàpara.

B.- Bé, com va passar el franquisme per la vostra comunitat religiosa?

MMB.- Després de la guerra l'església va estar 4-5 anys tancada.

LSP.- Un parell de vegades va estar amb caramulls de llenya preparada per pegar-li foc. La gent no passava per davant i, si ho feia qualcú, se senyava.

MMf.- Jo me'n record que passaven per l'altra banda.

LSP.- En Miquel Pasqual va estar condemnat a mort i es va salvar de miracle, però altres no.

B.- I què passava a les escoles per exemple, o a les festes i actes públics...

MMB.- Un pic, pressionat pels sogres vaig haver d'anar a la processó del Corpus, ara fa uns 36 anys. Tothom s'agenollava quan passava, però nosaltres no. Llavors a la plaça un policia municipal, em va va dir: "El batle m'ha dit que si no et vols agenollar, almenys que te retiris, eh!". Ara és molt bo de dir, però llavors no feia rialles.

B.- I a l'escola com ho tenieu?

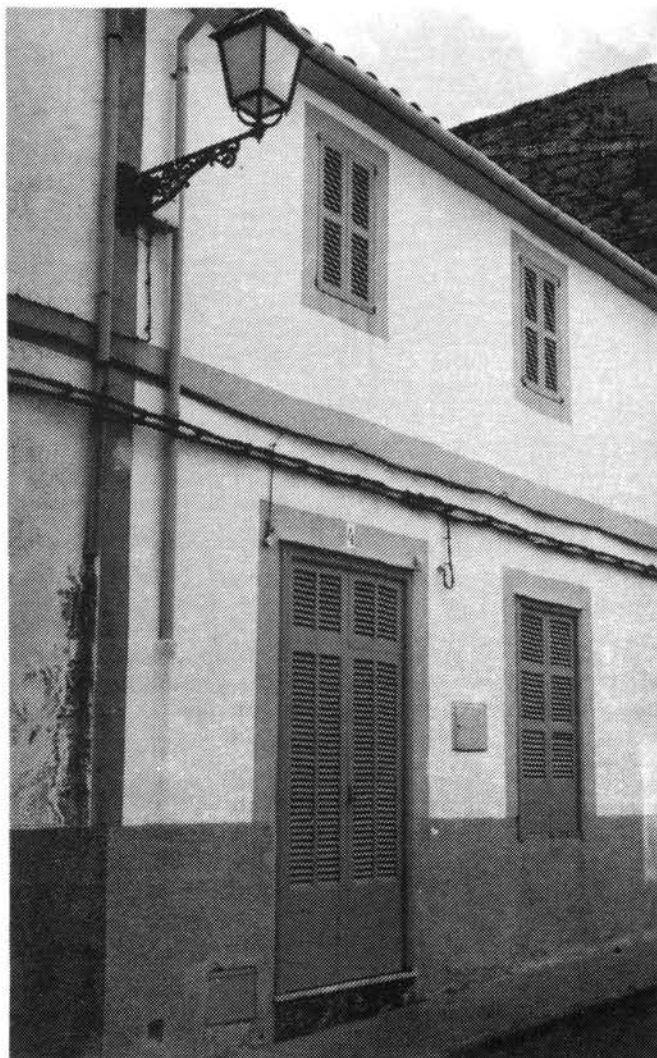
MMS.- Jo vaig fer escola a Capdepera i després a l'institut a Artà. A l'escola era igual que quan un mestre l'agafa d'un... idò com que eres protestant la duia de tu, i a la mínima que feies ja la t'havies carregada. Amb els companys sempre rebies, o era a l'entrada o a la sortida, o al pati. Èrem uns 4 evangèlics en una classe de més de 40. Per insultar-nos qualsevol cosa era bona, èrem la burla de tots. Ens obligaven a fer el que deia el rector, a anar a missa tan si volíem com si no, fins que els pares plantaven cara. A l'institut d'Artà en canvi ens tractaren normalment, potser perquè els temps ja estaven canviant.

LSP.- Conec una al.lota del Port de Manacor que de nina sempre tornava a casa plorant perquè els nins li alçaven el vestit i deien que era per veure si tenia cova perquè a ca seva havien sentit que era el dimoni.

B.- Es va distingir qualcú per fer-vos la vida difícil?

MMB.- En els meus temps el capellà Miquel Dalmau; però segons diu en Pep Terrassa, un mestre d'escola que ha estudiat la història, va haver-n'hi dos de pitjors. En Dalmau aquest quan va arribar va dir que havia d'acabar amb els protestants i encara podria dir coses

Santa Catalina, 4. Aquí es va obrir el temple evangèlic d'Artà. També hi va haver una escola a S'Era Vella, 1, i al carrer Careta. La resposta catòlica va ser construir S'Esglesieta

pitjors d'ell.

LSP.- Gent major pot dir que tot d'una que es juntaven dos o tres els hi posaven la Guàrdia Civil a damunt, els amenaçaven i els prohibien reunir-se.

B.- És cert que l'actual batle de Capdepera, en Muntaner, quan éreu al.lots també estava entre els que vos donaven molta creu?

MMS.- Si, quan era petit, ell i els de ca seva... Mare de Déu! Però ara estic segur que el faries venir a un acte a l'església.

LSP.- Li venia de ca seva. Ara ha canviat totalment d'actitud i és una de les persones que ha obert les relacions entre l'Ajuntament i nosaltres, i s'han acabat les discriminacions. També hi ha hagut capellans que ens han demanat disculpes, i han col.laborat perquè s'afuixàs la tibantor que hi havia, com D. Antoni, un que va venir de Son Carrió.

B.- Les relacions es normalitzarien a la transició renunciar a seguir amb nosaltres, pot seguir però no pot tenir cap responsabilitat com a diaca o pastor.

MMB.- No és el mateix, és que al meu temps no et deixaven renunciar al catolicisme, si a nosaltres ens haguessin deixat el meu no hagués estat mixt. No confonguem les coses. Així i tot tampoc és el mateix el cas de qui s'ha convertit després d'estar casat, de creients que es casen amb no creients: aquest està infringint un manament de Déu, els altres no.

MMS.- Pot infringir-ne d'altres, però aquest no (riu).

B.- És el teu cas, Miquel, estàs en pecat...

MMS.- Jo hi estic per aquest, a lo millor n'hi ha que hi estan per altres i ells mateixos no se'n adonen. Abans de casar-me, jo mateix vaig deixar d'anar a l'església per veure dois de gent que criticaven els altres i ells mateixos no es veien els seus...

I aquí començà una llarga discussió generacional entre pare, fill i diaca, que per similitud a les que s'escolten entre gent de confessions més majoritàries i conegudes del lector, preferim obviar.

Rodant la maneta del 1941. (I)

Avui començam una secció inèdita dins la història del **Bellpuig**: esporgar l'estadi físic, industrial i econòmic del "Anuario General de España" editat l'any 1941, una de les anyades més cruels i famolenques del segle XX. Aleshores, tenir una saca de farina damunt sa sala equivalia a la fortuna d'en Verga.

Direm el miracle però no el sant. Camí de Canyamel avall, entre Sa Fita i Es Campet, es baratà una finca, plana de llom i voltada de paret, amb un parell de quarteres de blat (en bon mallorquí diríem: matar la fam i salvar la gana).

La publicitat del susdit Anuari és força enyorívola i evocadora, però freda com nas de ca, perquè una cosa és el ganxo publicitari i l'altre, ben distinta, la forma en què la picaresca del carrer en fa interpretació. És tan vell com l'enveja que el populatxo de rates mortes trauria gatons vius.

Una acreditada marca d'anissats a l'Anuari insertava el corresponent anunci del seu producte etílic. Eren les excel·lències de l'anís de la vila cordovesa de Rute. L'anís era comercialitzat amb el nom de "ANIS BOMBITA", pseudònim del cèlebre torejador Emilio Torres (28-11-1874, 19-01-1947), nadiu de Tomares, Sevilla.

L'Emilio, segons llengües urbanes, era afectat d'alçar la butilla dos dits baix el nas, just a l'entrada de la boca. En temps, l'alcohol era tengut per afrodisíac i envirmador dels sentits corporals.

2.- L'amo en Perico Bonnin, Guixò, nasque el 1898. Segons els nostres calculs, al moment de la foto tendria 27 anys. El flamant cotxe és un Chevrolet nou adquirit l'any 1925. És clar i notori que l'amo en Perico vestia com un banquer.

Quan els clepes artanencs assidus als saraus prohibits i inconfessables gronxaven la pepa-mèuca, llavors baladrajaven i escarnien tot l'escarnible. Naturalment, l'anís rutenc també passava per la malla de la befa innocentona, però mordaç. Així, que era moneda d'ús escoltar la següent cansuetuda escarnidora: «Anís Bombita para el "pito" que no "pita"». Recareranys de carrerons carreronats si "las fuerzas del orden público" els aglapeixen!

La capçalera del contingut que l'Anuari dedica a Artà diu: "Vila amb Ajuntament de 5.870 habitants de fet i 6.040 de dret [poc més poc manco que en l'actualitat], a 70 quilòmetres de la Metròpoli, carretera de Palma a Capdepera. Famoses

Coves, les quals grutes són molt visitades. A més de monuments prehistòrics és interessant admirar l'Oratori de Sant Salvador. Tots els diumenges hi ha fira i mercat i el sis d'agost celebra la festa patronal. Produeix ametles, vi, garrofes, oli, figues, bestiar de llana, egui, vacú i porquí; caça i pesca.

Pel que fa a la política, educació, religió i serveis, l'informe també és eloqüent: Batle, Don Bartomeu Flaquer, Mangol. Secretari, Don Joan Melià. Jutge municipal, Don Joan Sard. Fiscal, Don Joan Oléo. Secretari del Jutjat, Senyor Bartomeu Moyà.

Escoles nacionals, professors: Carme Castellarnau, Lluïsa Hervás, Joan Gelabert i Gabriel Flaquer, Pleta. L'ensenyament

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO VIALSA

J. Bernad, J. Zafra i J. Genovard

**Ctera. Santa Margalida, 57 -Tel. 83 66 35
ARTÀ (Mallorca)**

privat anava a coneguda dels PP. Franciscans i el Col·legi de Ca Ses Monges Moreies.

El capítol de Correus era Don Josep Carnicer i el responsable de telègrafs en Bartomeu Gili, Sua. Del repartiment de correspondència l'Anuari no en parla. Ecònom, Don Llorenç Lliteres. Falange Tradicionalista i de les J.O.N.S., Don José Espina, Notari. Abastiment d'aigües potables, el Magnífic Ajuntament.

Automòbils de lloguer; Pedro Bonnin, Guixó, i els germans Sard: Joan, Miquel i Pere Francesc Terres. Aquests cobrien la línia regular Cala Rajada-Artà-Palma i viceversa i els enllaços per carretera de les dues arribades del ferrocarril; onze del matí i cinc hores del capvespre, entre Artà i Capdepera.

El preu d'anada a la vila veïna costava una pesseta. Aquestes eixides eren a càrrec de l'amo en Pere Francesc perquè l'amo en Miquel feia el trajecte Cala Rajada-Palma i el germà major, l'amo en Joan, es cuidava del servei de taxi i el que calgués, com per exemple conrear el camp hípic.

L'amo en Perico Guixó es

3.- Hi ha papers que canten: "Joan Sard Cursach, 1927 cotxe turisme Citroën, 10 H.P. 14 places..." És el mateix de la foto. Assegut damunt el paraxocs, l'amo en Miquel Terres. Rera només coneixem el nen de la dreta; en Biel Poi que, home fet, fundaria la Pensió Marina de Cala Rajada. L'amo en Joan Terres recolzat sobre el capó. Asseguda la seva esposa Magdalena Esteve, de Son Moro, i cloent la fotografia Monserrada Esteve, Xeixa, i son espòs Pere Francesc Terres. Confessam que la foto val un món.

dedicava de ple al transport turístic i particular, i tot el que sortís i fer cotxades arreu Mallorca li establia. Però la generalitat dels seus clients era gent bona i de calius, àvids de visitar les Coves, S'Ermita i els esdeveniments teatrals i circenses de Palma. Un dia qualcú hauria de parlar de "lo" de "ses titeres i titereros" del desaparegut Teatre Balear!

Fretura dir que l'oci dels anys quaranta consistia a fer animalades: anar de muntanyeres, balls d'aferrat, donar broma carregada, entrar dins s'ordi de qualque pomerar aliè, passar-se de mans el "París Hollywood", que era una publicació gràfica més verda que una parada d'alfalç, mullar la "pastanaga" dins la colflori de "na Pilar", eren uns dels nombrosos antídots per comba-

CONSTRUCCIONES

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANtera DE ARIDOS PROPIA

ALQUILER MAQUINAS

COEXA, S.A.

DELEGACION EN CALA RATJADA:
Vía Mallorca, s/n - Tel: 56 37 48

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGON PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F. A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà-Alcúdia, Km. 4
Telèfon: 83 56 88 Fax: 56 52 67

tre i entretenir la misèria i, al mateix temps, oblidar-se del "plat únic", les cartilles de racionament, la ressaca del pa de blatdindi, vulgo pa de maïs (un s'agatzonava per anar de ventre i deixava l'herència d'un flam groc que res tenia d'albercoc), els pneumàtics ciclistes de "cupo", sermons i més sermo-nades de foc etern (tant se'n tragué que des d'ençà, a l'infern no hi ha un burjó per poder encendre'n), xorics i no pas volàtils, rutlons, la molturacció celada de baleis i tàsteres,

el café de ciurons, ordi, café mallorquí, i pinyolada de garrofi, perquè el café de "café", només estava a l'abast de senyors, amos de possessió i dels desvergonyits i estraperlistes, que tenien la sort de vendre baixos i solams per oli verjo, llegums estam-pillats que quan mullaves el cullerot dins l'olla, tenies la sensació d'enfonyar-lo el més endins d'un clot de grava...

1.- Mestre Tomeu Flaquer, Mangol, batle l'any 1941, màxim responsable de les dades d'Artà insertes a "El Anuario General de España".

Fe d'errades

Refent el solt titulat "Encetant la bolla quotidiana" insert a la pàgina 18 del nº 485 de **Bellpuig**, hem de fer algunes puntualitzacions.

1r. És imperdonable i greu la següent reliscada: "Bar Ca'n Joan, un café qual-sevol..." Haviem de dir, BARCA'N JOAN, UN DIA QUALEVOL CAREJANT LES VUIT DEL MATI.

2n. Al tercer paràgraf escriguérem "confondre" quan el correcte era COM-PONDRE.

Ara el que no té grapada i destapa la capsa dels trons, és la proclama del tren-

caclosques final, "...si voleu noves de Na Pastora, podeu estalviar-vos de cercar-les. Ca Na Lluca casada amb el sen Cuca, l'anomenat picapedrer que així com ho aixeca ho esbuca".

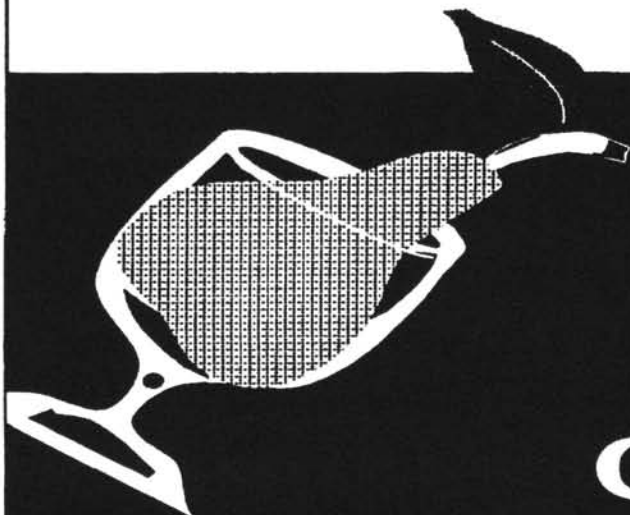
El correcte era; SI VOLEU NOVES DE NA PASTORA, PODEU ESTALVIAR-VOS D'ANAR A CERCAR-LES A CA MADO LLUCA, ESPOSA DEL SEN CUCA AQUELL ANOMENAT PICAPEDRER QUE TAN PREST 'HO AIXECA COM DEJORN HO ESBUCA.

Feta l'obligada rectificació, cal assabentar que madò Lluca

és un personatge irreal però vigent dins l'ancestralia mallorquina. Ve a representar la clàssica pagesa de pèl arreveixinat amb reganyols infinits per resoldre qualsevol greuge.

En canvi, el sen Cuca picapedrer és sinònim de la feina mal feta i escaldufada. A posta, quan les parets d'una casa nova amenacen la torta, fan betza, ala de corb, o duen grassesa, la gent de temps i anys solia sentenciar: "Vaja, ni ruc ni ruca que això és fet del sen Cuca".

Pere Ginard

**LA
SALUT ÉS
COSA TEVA**

Inspecció esclata-sangquera

El quatre de l'actual era dijous. Plovia i apressava anar a dinar. Ve que en Joan Leu diu a en Jaume des Cabanells: -"Au, posa es cotxo i menamos a ca nostra".

Surten del Club de la Tercera Edat i pugen dins el "Marbella" d'en Jaume, en Joan Carter, en Miquel Pelat i en Joan Tianova. Amb l'excusa de passar per ca sa sogra (carrer d'en Pep Not), en Jaume des Cabanells prengué carretera d'Alcúdia. -"On vas, tros d'animal?" "On vaig? A mostrar-vos ets agres d'esclatasangs de Morell i Sa Canova".

Res, ni agres ni agrons, per avall com un mac que rum a la vela. Al'alçada de "Na Mas" el cotxet enfilà la recta des Cabanellins, dret en candela cap a veure els manacorins. Ni una ollada de cigales giscaria tan a la faresta. Arriben a Manacor i allà va caure sa trona i es predicador perquè un passatger gosà de dir: -"Jaume, atura't que no puc més d'urinera". "Dins un cotxo no hei roien". "I jo te dic que si no t'atures, l'hi amoll ara mateix. T'ho dic en seriò". "No ho provassis". "Saps què farem?" contestà un altre viatger, "treu-te sa menuda i mentres aniràs fent es roi, jo pararé amb ses mans i tan com caramellis, aniré tirant-lo per sa finestra".

- "Escoltau", va dir es xofer, "ara que hei pens, avui en Toni Cuní a Sa Torre fa ses matances". "Què dius? Au, au, anem-hi".

El freturós d'encalmar la bufeta veia s'Arenal a tra-

muntana i Son Carrió al costat del Marroc. Asseguram que quan la buidà, el baci de madò Pixedis hagués estat insuficient.

Quan foren a Sant Llorenç perderen el "rumb" i en lloc de prendre cap a Artà, tiraren cap a Son Servera, voltant tot Cala Millor, per després encaramar el túnel des Vidrier. Arribats a aquest enclau, tant els era figa de moro com figa de cristià.

Com aquell que esflorava faves sense bajoca, a les tantes del capvespre tocaren coqueta. Això sí, morts de fam i temorencs de rebre un repisser de xurriscades familiars, perquè entre el que no podia

obrir l'aixeta i els altres pensant en l'arrambatge de ca seva, s'havien oblidat de l'existència del telèfon.

I dels agres de Morell i Sa Canova? I les matances a Sa Torre? Punyema punyemera, una monada! El des Cabanells els mostrà un grapat d'agres que tenen la virtut d'espletar a sa cuneta, junt al rim asfàltic i el tancat del conradís. Per omplir-ne una portadora basta treure la mà del cotxe i collir-los.

I no en parlem de les matances a Sa Torre, perquè el matancer encara gruny de rialles.

Un emplomallat atempta contra la Ciutat

Properament se'l podria arribar a considerar enemic públic

Cinc de l'horabaixa. Grans niguls de formes continuament canviants evolucionen sobre la ciutat. Algunes persones els miren bocabadats, i és que la cosa s'ho mereix. L'espectacle dels esbarts d'estornells ha esdevingut, els darrers anys, un fet habitual a l'hivern palmesà.

Minuts després comença la pirotècnia. I no és que la ciutat estigui en festa, ni que rebi els aucells amb alegria verbenera, sinó més bé el contrari. Resulta que mentre alguns veuen en els estornells un espectacle natural que es desplaça a la superhumanitzada ciutat per donar-li una pinzellada de color, alguns hi veuen un enemic escandalós i, sobretot, brut, que no té gens de miraments en deixar places, carrers, cotxes i vianants fets literalment una merda.

El fet és que una cosa tan aparentment inofensiva com la merda d'estornell ha esdevingut un important maldecap per a l'ajuntament de Ciutat, que prova des de fa uns anys diversos sistemes per evitar que els estornells quedin a dormir a alguns carrers i places. El darrer, aquest de llançar coets per espantar-los.

Per experiència sabem que els animals eviten l'home sempre que poden, però s'aprofiten d'ell quan les condicions els poden afavorir; per mostra, el cas de les gavines, que

acudeixen a menjar als femers i, darrerament, fins i tot a l'interior de pobles i ciutats. Amb els estornells succeeix una cosa semblant, si bé la qüestió no és el menjar.

Com es pot endevinar, moltes altres ciutats de tot el món es troben en la mateixa situació, si bé algunes ho suporten millor que altres. Els pocs grups d'arbres que trobam

Un exemplar d'estornell

Els dos més importants dormidors d'estornells es situen a Ciutat i al Parc Natural de S'Albufera. Dos grans llocs clarament ben diferents, però on hi ha arbres i, sobretot, no hi ha escopetes. Efectivament, els estornells acudeixen a Ciutat perquè es senten segurs: ningú mai no els ha sorprès a cartutxades. Per això no tenim dret a culpar-los, perquè hem estat nosaltres mateixos els que els hem relegat a poder dormir tranquils només en aquests dos llocs.

a Ciutat estan encimentats i transitats per sota. Hi manquen els grans parcs i vertaderes zones verdes que tenen altres ciutats, on les merdes dels estornells cauen sobre la terra o l'herba, i no sobre els cotxes. Queda clar que Ciutat no és un bon lloc per a la convivència entre persones i estornells. Algun espavilat es demanarà, fins i tot, si ho és per a la convivència entre persones i persones.

I com que la causa és important i complicada, ja es pot veure que, com en altres casos semblants, els nostres dirigents es decanten per solucions senzilles i parcials, malgrat siguin tan còmiques i poc definitives com bombardejar esbarts d'estornells amb focs artificials. Què faran després? Tallar els arbres pot semblar una bona solució en la seva línia d'actuacions.

Toni Muñoz

CONSTRUCCIONES
JUCARFE

————— ESTRUCTURAS —————

Pídanos presupuestos sin compromiso
C/ Rafel Blanes, 98 tel. 83 66 64
07570 - Artà

L'art de cultivar bonsai

Estils. Formes. (i III)

16.- TAKOZUKURI: Forma de la soca ondulada com si fos un pop.- És un estil molt poc emprat i el menys natural, té un tronc molt retorçut a partir de la base i les branques li surten de la part exterior de les corbes, planes o girades cap avall. La semblança a un pop li dona el nom vulgar.

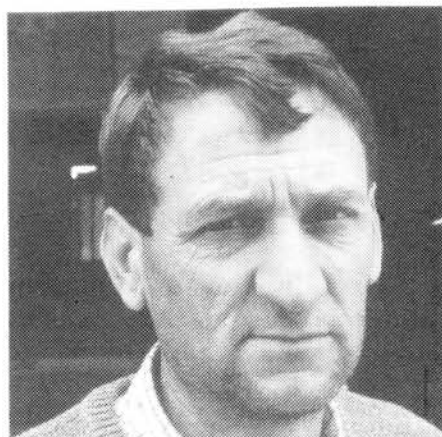
17.- SERIJOJU: Arrels damunt una roca.- D'aquest estil l'important són les arrels i la roca, que l'abracen per complet abans d'entrar dins la terra. La planta, arrels i roca han de formar un tot únic, agradable juntament amb el cossiòl. Moltes vegades entre la forma, el color de la pedra o l'aspecte de les arrels li dona el valor al conjunt.

18.- ISHITSURI: Planta damunt roca.- La planta està sembrada directament dins un forat d'una pedra independentment de si les arrels és veuen o no. Molt important és la forma de la pedra i el conjunt de l'herba roquera, plantat com si fos un trocet de muntanya, moltes vegades posat dins un recipient amb aigua abaix donant la impressió d'una illa.

19.- SAIKEI: Paisatge.- Es tracta d'un estil creat per un japonès que s'ha fet imitant un paisatge natural amb diferents plantes combinades amb roques, herbes, arbustets, terra, etc.

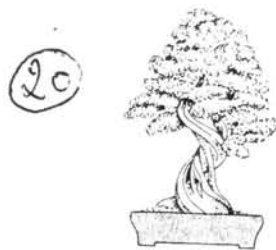
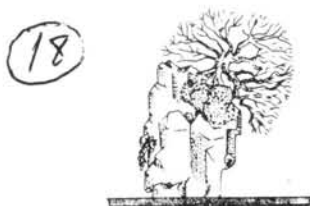
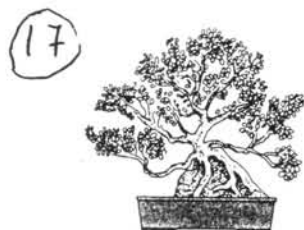
20.- NEJIKAN: Tronc en espiral.- La naturalesa ofereix pocs exemplars d'aquest estil que és quasi tota la soca morta amb unes trinxes de pell des de les arrels fins a l'àpex que són les que alimenten les branques. Aquest estil és pot aplicar per definir les plantes que s'apleguen damunt si mateix, com per exemple la soca d'un magraner molt vell.

Pot ser que me'n deixi algun dins el tinter, però en aquest cas

són estils o molt poc emprats, o molt poc definits o variants dels estils principals.

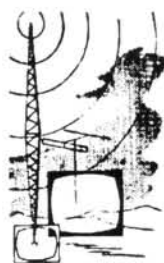
Jaume Ginard Ilinàs

Excavaciones
SEBASTIAN SASTRE
EXCAVADORA MINI

C/. Son Servera, 29
Tel. 83 65 59

07570 ARTÀ
(Mallorca)

Electrodomésticos
Reparaciones eléctricas - Antenas

Proyectos

Mateo Morey

☎ 83 51 35

C/ Rafel Blanes, 42 Artà (Mallorca)

CALENDARI PASTORAL

PARRÒQUIA DE LA TRANSFIGURACIÓ DEL SENYOR ARTÀ 1993-1994

Una altra vegada la parròquia d'Artà vos ofereix el calendari de les distintes activitats que es duen a terme. Tota la vida de la nostra Església, des del més petit detall fins al més important del que feim no vol ser més que el testimoni de la fe en Jesucrist viscuda, alimentada, compartida. No vol ser res més que preparar la sal i el llevat que donen un nou gust i una nova configuració a la vida del nostre poble.

Per què val la pena tenir junta tota aquesta

informació?

- Per tenir més en compte el què duim entre mans.
- Per recordar-nos que les distintes activitats només es poden dur a terme si hi ha un grup de persones que se'n fa responsable.
- Per ajudar-nos a ser complementaris uns dels altres: cada persona, cada acció és necessari pel conjunt.
- Per deixar més clar el que és vertaderament central en la vida del cristià i de la comunitat.

I CATEQUESI

CATEQUESI D'ADULTS

Diumenge 24 d'octubre, a Cala Morlanda, trobada d'inici de curs dels participants a la catequesi d'adults.

6 de novembre, després de la missa del vespre, reunió per organitzar la catequesi d'adults durant el present curs.

A partir del dimecres dia 17 de novembre, a les 9'30 del vespre, a la casa d'exercicis, quinquenalment, sessió de catequesi.

CATEQUESI DE JOVES

Catecumenat Juvenil

Primer curs

Durant el mes de novembre:

- reunió informativa amb les famílies que tenen al.lots que fan el tercer curs de E.S.O.
- inscripció dels qui vulguin començar el primer curs.
- durant el mes de desembre farem una sortida per organitzar el curs
- durant el primer trimestre de l'any 1993, setmana de convivència

Segon curs

Trobada de començament: Port de Manacor 15 i 16 d'octubre 1993

Reunió quinquenal. Primera reunió, dimarts dia 2 de novembre de 1993

Tercer curs

Trobada de començament: Santa Llúcia de Mancor, 3 d'octubre de 1993

Reunió quinquenal. Primera reunió, dissabte 16 d'octubre de 1993

CATEQUESI D'INFANTS

Trobada informativa amb els pares i inscripció: 13 i 14 d'octubre, 20'00 h.

Començament de la catequesi: dimarts, dia 26 d'octubre
Celebració Eucarística de l'inici de la catequesi (infants, pares i catequistes): dissabte dia 27 de novembre de 1993, 12'00 h., a la Parròquia

Curs formatiu pels catequistes de l'Arxiprestat: dies 26, 27 i 28 d'octubre, a les 21'00 h, a Artà

Trobada diocesana de catequistes: Seminari Nou 16 d'octubre, 10'00 - 13'30

Primer curs de Catequesi: dijous 14'00 h. Centre Social
Temari introductori

Segon curs de Catequesi: dimarts 14'00 h. Centre Social
Tercer Curs de Catequesi: divendres 14'00 h. centre Social
Quart curs de Catequesi: divendres 14'00 h. Casa Exercicis

Catequesi de Segona Etapa 6è: divendres a les 17'30 h. a la Casa d'exercicis

7è i 8è: dissabte 15'30 h. en el Centre Social

II. CELEBRACIO DE LA FE

BAPTISME

El Sagrament del Batisme es celebra el 4rt. diumenge. La Preparació és el dimarts anterior. El temps de Quaresma no hi ha celebració del Baptisme

CONFIRMACIO

El dissabte dia 21 de maig, a les 9 del vespre, hi haurà el Sagrament de la Confirmació

EUCARISTIA

La Celebració dominical de l'Eucaristia és l'acció més important que duu a terme la comunitat cristiana. N'és el centre, la meta i la font al mateix temps.

Dissabte: 18'00 (19'00) Esglesieta

19'30 (21'00) Parròquia
20'00 (20'00) Convent

Diumenge: 11'00 (11'00) Convent

12'00 (12'00) Parròquia
17'00 (18'00) Sant

Salvador
19'30 (21'00) Parròquia
20'00 (20'00) Convent

Dies feiners: 19'00 (21'00), a la Capelleta del Centre

20'00 (20'00) Convent
(Els horaris entre parèntesi

pertanyen a l'estiu)

Misses de comunitat

Les dates de les Misses de comunitat i Celebracions són les següents.

Divendres 29 d'octubre: Celebració Penitencial

Dissabte 27 de Novembre: Comença l'Advent. Missa de Comunitat preparada pels catequistes d'infants

Dissabte 18 de Desembre, preparada per la Coordinadora de joves.

Dimarts dia 21 de Desembre: Celebració Penitencial

Divendres 24 de Desembre: Vetla de Nadal

Dissabte 15 de Gener, preparada pel grup encarregat del curset prematrimonial

Dissabte 29 de Gener, preparada pel grup d'Acció Social i els Terciàris.

Dissabte 12 de Febrer. Jornada contra la Fam. prepara la Missa de Comunitat el Grup de Revisió de vida.

Dimecres 16 de Febrer: Dimecres de Cendra

Dissabte 19 de Febrer: 1er. Quaresma

Dissabte 19 de Març: 5è Quaresma. Dia del Seminari

Diumenge 27 de Març: Diumenge dels Rams

Dimarts 29 de Març: Celebració Penitencial

Dimecres 30 de Març: Missa Crismal

31 Març - 3 Abril: Pasqua.

Dissabte 23 d'Abril 4rt. de Pasqua. Jornada Vocacions

Diumenge 1 de Maig: 5è de Pasqua. Ermita

Dissabte 7 de Maig 6è de Pasqua. Mallorca Missionera

Dissabte 14 de Maig. L'Ascensió

Dissabte 21 de Maig: Pentecostés. Integració - Confirmació

Diumenge 29 de Maig. Unció dels malalts.

Dijous 16 de Juny. Assemblea Final de curs

Dates Primera Comunió

Les dates de Primera comunió

es fixaran en una reunió de Pares del mes de gener

2 - 6 de Maig: Preparació immediata de la Primera Comunió

6 de maig: Celebració Penitencial: infants i pares

COMUNIO ALS MALALTS I IMPEDITS

Des d'Octubre fins a juny, es duu la Comunió als malalts i impedits que ho demanen, entorn als PRIMERS DIVENDRES.

PENITENCIA

El sagrament del perdó es celebrarà cada vegada que qualcú ho demani.

Celebració comunitària del Sagrament del perdó

Tots Sants 29 d'octubre a les 20'30 h.

Nadal: 21 desembre a les 20'30 h.

Setmana Santa: 29 de març a les 20'30 h.

Sant Salvador: 2 d'agost a les 21'30 h.

UNCIO DELS MALALTS

L'Unció dels malalts es celebrarà a les cases particulars sempre que un malalt o els seus familiars ho demanin.

Celebració comunitària de la Unció dels malalts: Dia 29 de maig a les 18'00 h.

MATRIMONI

Dates dels cursets pre-matrimonials:

18 - 22 d'octubre

22 - 26 de novembre

21 - 25 de febrer

11 - 15 d'abril

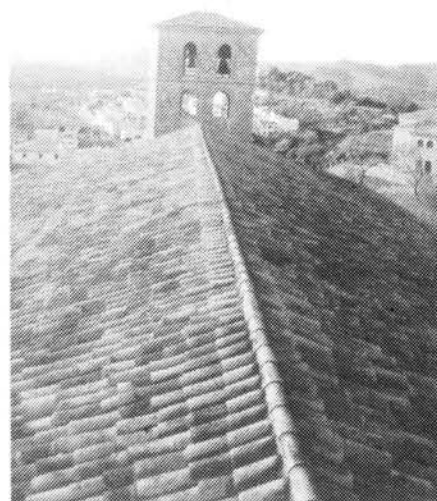
III. ACCIO

ACCIO SOCIAL

El grup d'Acció Social, col.laborant amb els serveis socials de l'Ajuntament, atén els casos que es presenten, té cura de les diferents necessitats socials i col.labora amb Deixalles.

CONSELL PASTORAL

Les reunions del Consell Pastoral seran en aquestes dates:

Dijous 28 de Setembre
dilluns 15 de Novembre
dilluns 24 de Gener
dilluns 28 de Febrer
dilluns 21 de Març
dilluns 18 d'Abril
dilluns 30 de Maig

ADRECES

Parròquia de la Transfiguració del Senyor

C/ Sant Salvador, 6 Tf 83 60 20
Acollida i despatx parroquial:
dilluns i dimecres 19'30 - 20'30
(estiu 20'00 - 21'00)

Mn. Francesc Munar Servera
Fr. Pep Gelabert Ferrer TOR,
Convent de Sant Antoni de Pàdua

C/ S. Antoni de Pàdua, 4 Tf 83 62 05

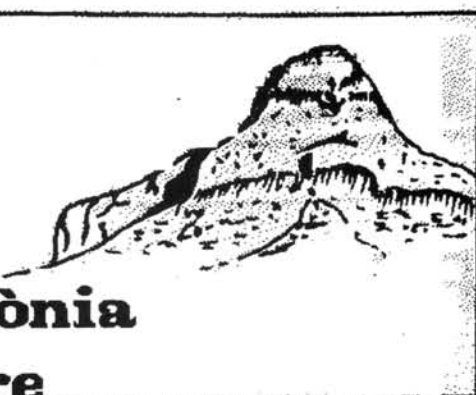
NOTÍCIES BREUS

Missa de Comunitat

Dissabte qui ve dia 27 de novembre, a les 7'30 del vespre hi haurà Missa de Comunitat. Amb el començament de l'Advent, celebrarem l'Eucaristia per donar la tònica que han de tenir les distintes activitats parroquials que tot just hem recomençat.

De la Colònia de Sant Pere

(Andreu Genovart)

Alegria i escepticisme davant les decisions del darrer plenari

Amb alegria uns i amb escepticisme altres han rebut els coloniers les decisions preses pel Consistori Municipal celebrat el passat dilluns dia 15 de novembre. En aquesta sessió plenària s'aprovà per unanimitat sol·licitar per part de l'Ajuntament al Centre de Gestió Catastral que es fes una revisió dels preus assignats per l'esmentat Centre al sol urbà que no compta amb pla parcial.

També s'aprovà per unanimitat subscriure un conveni amb Hisenda pel qual es sol·licita que sigui el propi Ajuntament el que porti de forma directe la gestió del cadastre municipal per tal de poder atendre millor les queixes del vesins i subsanar els errors. **El CAP de la Demarcació de Costes satisfet amb l'avant-projecte del nou Passeig marítim.**

El Cap de la Demarcació de Costes, Fernando Berenguer, acompanyat de l'Arquitecte Municipal Mateu Carrió, visità la setmana passada la Colònia per tal d'estudiar "in situ" l'avant-projecte del passeig marítim que com se sap es vol dur a terme amb ocasió de l'ampliació del Port.

Fernando Berenguer quedà molt satisfet ja que l'esboç presentat per l'arquitecte anava

amb la seva filosofia. Ara l'Ajuntament ferà el projecte definitiu que serà presentat a la demarcació de Costes; aquesta entitat a la vegada el farà arribar a Madrid d'on s'espera l'aprovació definitiva.

Si les coses van com estan previstes és molt possible que les obres es puguin iniciar a final de l'estiu de 1994.

Cobrament de les contribucions especials

Ha començat a fer-se efectiu el cobrament de les contribucions especials establertes per l'Ajuntament pels serveis de la instal·lació d'aigua potable i residuals i pel nou asfaltat dels carrers. S'ha fixat un pla límit per fer els pagaments a partir de la data en que arriba el rebut.

Els vesins de la urbanització de Montferrutx no estan disposats a pagar el que els demana l'Ajuntament pel fet de no haver rebut les millores que ha tengut el poble de la Colònia per la qual cosa mantenen un diàleg-protesta amb l'Ajuntament afirmant que de moment s'oposen a pagar els dits impostos. Segons sembla no hi posaran cap inconvenient una vegada hagin rebut els mateixos serveis que els coloniers.

Nous rètols indicatius

Una vegada acabades les obres de la carretera Artà-Port d'Alcúdia, s'estan instal·lant aquests diues nous rètols indicatius ben visibles. El del creuer dels

abeuradors n'és un bon testimoni. Sempre és d'agrair, especialment de cara als que ens visiten, una bona senyalització; aquesta estalvia possibles accidents.

Breus

Ha començat un any més el torneig de truc al bar Centre Social. Altra vegada les parelles fan valer els seus sabers i astúcia perquè, com sabeu, el truc el solen gaunyar els qui diuen més mentides, això si no els hi troben.

En Tomeu Penya vendrà el pròxim mes de gener a fer una gala familiar a la Colònia a benefici de les obres del Centre Cultural. Encara que manquen detalls per concretar s'espera que serà una vetlada ben animada.

Sisena trobada de la família Genovart

Encara que aquesta notícia atany directament a la família d'aquest corresponsal, no seria objectiu des del punt de vista periodístic silenciar-la.

La família Genovart celebrà el passat dia 7 de novembre la seva sisena trobada. Aquesta tingué lloc a un restaurant de Sant Llorenç en el que es trobaren 99 comensals de l'esmentada família. En aquesta concentració es dona compta de tot el que ha passat a les diferents branques des de la darrera trobada i es viu un clima d'alegria i festa familiar. Un acte que causa sorpresa i enveja entre altres famílies.

Crònica des del Coll Faraix

Quatre diàlegs surrealistes reals com la vida mateixa (o més).

1. Bar Dòllar, un dia qualsevol després de dinar. Entra un jove i diu a en Biel:

-Tens "s'última hora?"

-Les dues i quart, contesta en Biel.

2. El televisor s'acaba d'espenyar. La dona tota preocupada li diu al seu marit:

-Ah! Ara justament s'haurà espanyat sa televisió.

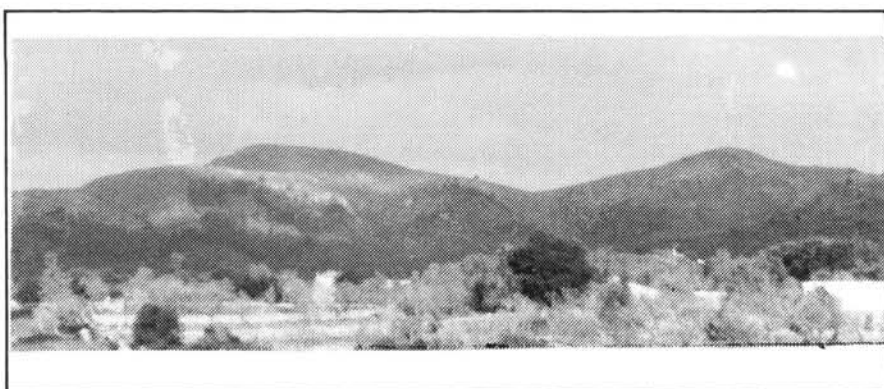
...(Silenci).

-Què no ho veus que no va bé?

-I a mi que me'n fot! No estic bé, jo? Idò, què m'és a mi sa televisió.

-I no penses fer res? No veus que no va bé?

-Idò dur-la en es P.A.C que a lo millor té sa sang alta.

3. Una jove parella menja una pizza. Discuteixen un tema. Tenen punts de vista diferents. Al final el jove dóna la raó a la dona amb aquestes paraules:

-Està bé. D'acord. Eppur si muove. Galileo Galilei.

-Què has dit?

-Eppur si muove. Galileo Galilei.

-I aquest qui era?

-No saps qui era en Galileo?

-No, i visc millor que tu sense saber-ho.

4. Aquell vespre hi havia un concert de na Sara Montiel a Palma. Un home d'edat demanà a un jove:

-Què no has d'anar a veure sa senyora que fuma?

-No, a mi no m'agrada això.

-Idò, què t'agrada a tu?

-A mi m'agrada es Jazz.

-Pardal! Ja ho crec que t'agrada es "Jazz". A mi també m'agrada es jeure.

Jaume Ginard Palou

Contestador Automàtic

Hem rebut la següent cridada:

"... Seria ben necessari que Sanitat fes una passada per l'Hospital (PAC), perquè la neteja té molt a desitjar. Si no ho creis, anau a veure-ho i ho comprovareu. Un lloc públic com és un centre hospitalari requereix una neteja màxima..."

"...Fa molt de temps que sentim parlar de fer una nova oficina de Correus a Artà. Actualment està en les mateixes condicions que fa 20 anys. El seu estat és deplorable i el servei es fa dificultós per als clients i usuaris, i no en parlem per als funcionaris. És de jutjat de guàrdia..."

Una altra:

"...S'han recollit diferents comentaris sobre que seria necessari adecentar un pas peatonal des d'Artà fins al nostre cementiri. Creim que avui ja és una cosa urgent perquè diàriament hi ha molta gent que visita el lloc

sagrat, i no en parlem del dia de Tots Sants i Els Morts. Pensam que és necessari perquè la carretera té molt de trànsit, està molt tancada de paret i és un perill per als vianants. Creim que un pas d'un metre o dos d'ample a la part dreta de la carretera en direcció al cementiri seria suficient, no molt costós i la gent ho agrairia...". O millor adecentar la via del tren.

S'ha rebut una cridada d'una dona que exposava el següent:

"...No comprenc el perquè protesten per les sirenes de les ambulàncies quan entren al poble. És que no heu tengut mai cap malalt urgent? Què farieu si visquéssiu prop de Son Dureta? Pens que és exagerada la cridada que es va publicar fa poques setmanes referent a aquest tema..."

Esperam més cridades al nostre telèfon.

Futbol-sala

Continua, més animat que mai i sobretot en els partits dels diumenges, el Campionat de futbol-sala. Oferim els resultats que faltaven per completar la 1ª jornada, els de la 2ª i els que ja s'han jugat de la 3ª.

1ª jornada

Ponent, 1 - Nàutic, 7
 Trui, 1 - Juma, 8
 Promeses, 2 - Sanimetal, 5
 Màrmols Artà, 4 - C.N.R., 3
 Nelson, 13 - Sa Nostra, 2
 Piccadilly, 1 - C. Cultural, 11
 Bolero, 3 - P. Morey, 0

2ª jornada

Opel, 8 - Canyamel, 2
 Jovent, 1 - Nàutic, 3

C. D. ARCS

A la fotografia hi veim l'equip del C. D. Arcs que participa amb bons resultats al campionat comarcal de penyes. Amb només un partit perdut, van segons a la classificació. Avui dia 20 a les 17:45 juguen a Ses Pesqueres contra el líder, el Rambles Multiesport.

De dreta a esquerra, drets: Miquel Oliver, Toni Rocha, Manolo Pozo, Manolo Cruz (entrenador), Tomeu Cursach, Miquel Rosselló i Toni Torres. Acotats: Andreu Garau, David Carmona, Toni Adrover R., Toni Adrover, Rafel Mascaró i Colau Gomila. També són jugadors, tot i que no surtin a la foto, Jaume Mestre, Carles Torres, Antoni Nadal i Jordi Sancho.

Dòllar, 2 - Juma, 3
 Ponent, 2 - Sanimetal, 8
 Trui, 4 - Boixos Nois, 8
 Dorado, 2 - C.N.R., 8
 Son Carrió, 14 - Sa Nostra, 0
 Màrmols Artà, 5 - C. Cultural, 3
 Nelson, 8 - P. Morey, 2
 Piccadilly, 1 - Almudaina, 8

3ª jornada

Nàutic, 2 - Canyamel, 4
 Juma, 7 - Opel, 1
 C.N.R., 4 - Sa Nostra, 2

POLISPORTIU MUNICIPAL - ARTA

Sancions

El Comitè de Disciplina també ja ha hagut d'actuar. Destaca el punt que s'ha restat, i 1.500 pts. de multa, a cada uns dels equips Nelson, Son Carrió i Centre Cultural. A tots per no comparèixer a la taula.

Columbofília

Ha començat la temporada 1993 - 94

Un cop vacunats tots els coloms que han de participar a l'actual campanya esportiva, i preses totes les mesures pertinents, el Club Columbòfil Artanenc es disposa a començar un cop més una nova edició de vols de competició amb l'acostumat pròleg dels tradicionals vols d'entrenament des de diferents indrets de

Mallorca.

Així doncs, i tal com vàrem prometre a l'anterior **Bellpuig**, el calendari de vols a l'interior de l'illa ha quedat de la següent manera:

17-11-93 Coll d'Artà.
 24-11-93 Ctra. Sant Llorenç
 - Son Servera.
 01-12-93 Coll de Son Mas.
 08-12-93 Creuer de Petra.

15-12-93 Felanitx.
 22-12-93 Coll de Sa Grava.
 29-12-93 Campos.
 05-01-94 Algaida.
 12-01-94 Xorrigo.
 19-01-94 Cap Blanc.
 26-01-94 Moll de Perares.
 02-02-94 Cala Figuera.
 09-02-94 Xorrigo.

Tomeu Ginard

Bàsquet

Cadet Masculí

FORN DE SA PLAÇA, 66
RAMON LLULL "A", 51

Partit disputat el dissabte dia 6 en el polisportiu de Na Caragol d'Artà. Segona victòria de l'equip cadet que el classificava en el primer lloc de la taula classificatòria. Partit on l'equip del Forn de Sa Plaça va dominar durant tot el partit, aguantant la forta embranzida de l'equip visitant a falta de cinc minuts per l'acabament.

Cal destacar la segona doble figura de la temporada per part de **M. A. Riera**, amb 29 punts, 20 rebots i 6 taps, també destacar els 20 punts i 3 robos d'**A. Gaya**.

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (3-0) (12- 7) (21-11) (27-16) en el descans, (30-20) (38-28) (46-37) (66-51).

ANDRATX, 46
FORN DE SA PLAÇA, 67

Partit disputat el dissabte dia 13 al polisportiu d'Andratx. Tercera victòria de l'equip cadet que el manté en el primer lloc de la taula classificatòria. L'equip del Forn de Sa Plaça va dominar sempre, encara que no amb molt d'avantatge, però al final la victòria fou superior a l'esperada.

Cal destacar 29 punts de **M.A. Riera** i **A. Gaya**.

Juvenil Femení
GESA ALCUDIA, 59
C.E.S. SALVADOR, 21

Partit disputat el dissabte dia 6 en el polisportiu d'Alcúdia. La pressió establerta per l'equip local durant tot el partit va fer impossible la victòria de l'equip artanenc.

Cal destacar la molt bona actuació de **C. López**, que va ser l'única capaç de superar la pressió de l'equip local.

C.E.S. SALVADOR, 43
SANTA MARIA, 50

Partit disputat el dissabte dia 13 en el polisportiu Na Caragol. Malgrat la forta defensa que va fer l'equip local no va ser possible la victòria. Durant tot el partit les diferències foren mínimes i al final la victòria fou per a l'equip visitant.

Cal destacar la molt bona actuació de **C. Tous** i **M. Llabata**, que foren les màximes anotadores de l'equip local.

Equip Sènior Femení

D'esquerra a dreta, dretes: **Mª Belén Lorenzo, Mercè Balaguer, Enric Torres** (entrenador), **Maria Ginard, Mª Antònia Flaquer**. Acotades: **Paquita Rosselló, Antònia Bauzá, Virginia Lorenzo, Margalida Garau**.

Juvenil Masculí:
HIPOTELSON SERVERA, 61
MARMOLES ARTA, 59

Desastrós partit del **MARMOLES ARTA** a la pista del Son Servera, a causa de les condicions climatològiques, l'estat del camp i el factor més important: l'àrbitre, que no va pitar cap falta personal davall els taulers, cosa que no s'entén; va pitar també dues tècniques a l'equip artanenc. Malgrat tot l'equip visitant va jugar força malament. L'equip **MARMOLES ARTA**, a falta de pocs minuts per al final guanyava de 8, i amb una tècnica, una intencionada i poca cosa més li fugí el partit de les mans. L'àrbitre, però, va fer una molt mala actuació.

Caldrien destacar els 15 punts de **F. Nicolau**, els 12 de **B. Miralles** i els 11 de **B. Nicolau**.

COSTA DE CALVIA, 73
MARMOLES ARTA, 71

Segon partit consecutiu perdut de dos punts. A la primera part l'equip **MARMOLES ARTA** guanyava de 21 punts. En aquest partit l'equip artanenc va jugar molt millor, malgrat en la segona part una defensa zonal l'enfonsàs. Cal destacar l'actuació de **B. Nicolau** amb 28 punts i **B. Miralles** amb 19 punts.

MARMOLES ARTA, 65
CAP DE LLEVANT, 85

Tercer partit perdut tot i que

l'equip artanenc sortia com a clar favorit. Una defensa zonal durant tot el partit dels gabellins desconcentrà totalment l'equip **MARMOLES ARTA**. La primera part acabà amb una diferència de 10 punts en el marcador, a favor dels visitants. La segona part no va ser gaire diferent de la primera i s'arribà al resultat final.

COLONYA POLLENÇA, 107
MARMOLES ARTA, 41

Partit en què el **MARMOLES ARTA** no partia com a favorit. La clara superioritat de l'equip local i les baixes artanenques van fer que la diferència en el marcador fos major de la imaginada.

Cal destacar l'actuació de **B. Miralles** amb 16 punts i **M. Nicolau** amb 4 punts i un gran tap.

Senior Femení

Bar «EL DORADO», 42
Joan Capo, 18

Partit disputat el diumenge dia 14 de novembre a les 10.00 h. en el Polisportiu de Na Caragol. Bon partit en defensa el fet per l'equip local, encara que l'atac va tenir molta desitjar.

Cal destacar els 14 punts de **M. Ginard**, i 8 punts de **V. Lorenzo**.

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (4-4) (9-6) (19-8) (25-10) en el descans, (27-12) (31-13) (37-15) (42-18).

Senior Masculí**CAMPOS, 63
SANIMETAL, 71**

Partit disputat el diumenge dia 7 de novembre a les 12.00 h. en el camp del Campos. Partit horrible de l'equip del SANIMETAL, així i tot, amb la sort al seu favor, l'equip artanenc se'n va dur els dos punts del partit. Un començament nefast de la segona part va fer pensar que tot tornava a estar perdut, però un parell de tirs de tres punts en moments claus varen donar la victòria al l'equip artanenc.

Cal destacar els 30 punts i 11 rebots de n' **A. Gili**, i els 18 i 11 rebots de **D. Bover**.

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (4- 8) (17-16) (21-18)

(33-28) en el descans, (42-30) (49-38) (54-50) (63-71).

**SANIMETAL, 91
Rotlet Molinar "A", 80**

Partit disputat el diumenge dia 14 de novembre a les 11.30 h. en el polisportiu de Na Caragol. Bon partit el disputat tant per l'equip del SANIMETAL com per l'equip palmesà. El visitant venir amb la condició de líder imbatut, però és va trobar amb un equip local que darrerament fa uns bon partits en el Polisportiu artanenc. Cal dir que l'equip local va tenir molta sort, i en els moments claus del partit no va perdonar.

Cal destacar les dues dobles figures aconseguides amb 27 punts i 11 rebots d'en **P. Vaquer I**, els 15

punts i 16 rebots de **D. Bover**, els 21 punts i 6 rebots de **R. Carrió** i els 18 punts i 9 rebots d'**A. Gili**.

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (6- 5) (14-13) (27-19) (40-33) en el descans, (55-45) (61-53) (76-64) (91-80).

El calendari del partits a celebrar en el polisportiu de Na Caragol per aquest dissabte dia 20-11-93:

Cadet Masculí:
FORN DE SA PLAÇA - JOAN CAPO

Juvenil Masculí:
MARMOLS ARTA - JOAN CAPO

Volei**Volei Vilafranca, 2
Volei Artà, 3**

Partit disputat dia 6 d'aquest mes a Vilafranca a un terreny de joc on el vent bufava amb força i dificultava la pràctica del Volei. D'entrada, l'equip artanenc pogué imposar el seu ritme i semblava que seria un partit fàcil de guanyar ja que el primer set se'l va anotar per un clar 15-1. Emperò el segon set va ser l'equip Vilafranquer el que s'imposà clarament per 15-4. El següent set fou anivellat, guanyant-lo els artanencs en els punts decisius per 15-11, tornant caure en el quart set en les errades del segon, perdent-lo per 15-9. Ja en el set decisiu, l'equip artanenc jugà en un bon nivell i, cosa estranya, s'imposà

per un resultat de 15-6.

Podríem dir que els alts i baixos són constants en el joc de l'equip d'Artà. Aquest partit n'és un exemple més i per llàstima la solució no es pot trobar, de moment. Esperem els propers partits per veure si s'aconsegueix solucionar aquests problemes.

**Volei Artà, 0
Manacor, 3**

El passat dia 11 es va jugar a Na Caragol aquest partit que va acabar amb derrota clara i contundent de l'equip artanenc malgrat que el partit havia començat prou anivellat en el marcador amb constants empats a punts. Però després d'un 8-8

esperançador, els visitants lograren apuntar-se 7 punts seguits decantant d'aquesta manera el set al seu favor. Els dos següents foren pràcticament calcats del primer, emperò els punts importants i decisius de cada tanda caigueren al costat dels jugadors manacorins, si bé aquest equip és pot ser el millor de tots els qui participen en el torneig, jugant en tot moment amb molta rapidesa i concentració (el que falta als nostres jugadors).

Pere Riera

ES MONUMENT

nova direcció - nou ambient

**SALO REMODELAT PER BATEJOS - COMUNIONS
I CELEBRACIONS EN GENERAL**

Telèfons: 83 62 48 - 83 58 96

(tancat els dilluns)

Hípica

Galeria: Valse de Nuit

Avui dins la nostra secció de Galeria parlarem d'una egua importada francesa que va arribar de puntes i avui s'està barallant cada setmana dins unes velocitats només realitzades per superdotats o cracks: parlem de **Valse de Nuit**.

Valse de Nuit va arribar l'any 91 procedent de França i amb destí a Eivissa. Era component d'una nombrosa guarda de cavalls que havien de competir dins un projecte, que després va fracassar, de realitzar curses diàries a l'hipòdrom de Sant Rafel d'Eivissa enfocats a la temporada turística.

Valse de Nuit era una part més d'una empresa i com després aquesta se'n va anar en orris **Valse** va ser adquirida per mercaders mallorquins i a principis d'any debutava als hipòdroms d'aquí. Poc temps després, el febrer del 92, va ser adquirida per Sebastià Esteva Ferragut "de Ses Terres", en aquells moments **Valse** tenia un rècord de 1'24'6 i duia 2 segons, 1 tercer i 3 quarts posicions. Amb 82.000 pts. guanyades **Valse**, va començar a força d'una regularitat i d'una tenacitat increïbles i una potent sortida a rebaixar el seu rècord i a realitzar premis i veim com en poc menys de 10 mesos (és

Valse de Nuit conduïda pel seu propietari Sebastià Esteva Ferragut

a dir, a finals del 92) **Valse** havia aconseguit 5 primeres posicions, 5 segons llocs, 4 tercers posicions i 4 quarts i situant el seu rècord personal,

col.locacions que no victòries) i un fet que ens demostra la categoria d'aqueixa egua. Dins el 93 ha rodat a 1'20'4 a Manacor

VALSE DE NUIT (1'20)	Hurgo (1'14)	Ursin L (1'20) Adelaide
	Irma Gentille	Jeton Miss de Padueng

fixau-vos, a 1'21'4, una progressió de quasi 4 segons; increïble però cert.

Ja dins el 92 veim una trajectòria certament irregular, aconseguint un nombre important de col.locacions (més

sobre la distància de 2.375 metres i 1'20 a Son Pardo el passat 12 d'octubre sobre 2.000 metres.

Cal assenyalar que **Valse de Nuit** va néixer el 27 de març del 87 a Vendee, a les quadres de Mss. Casseron.

Si analitzam els seus orígens veim com **Valse de Nuit** és filla d'Hurgo i d'Irma Gentille. Hurgo ha estat un dels sementals punters al país veí durant els darrers anys, té un rècord de 1'14'9 als 4 anys a Vincennes, París, i de 1'18'7 damunt trot muntat. Hurgo té fills com Silius, 1'12, Rialine, 1'16, Spadon 1'16, Taxe 1'16, Va Polka 1'19, Bidassa 1'21, **Valse de Nuit** 1'20, Aigle Fin 1'20... Cal assenyalar que les ganàncies

Hurgo, pare de **Valse de Nuit**

d'Hurgo superen els 40 milions de pessetes (2.103.721 FF).

Quant a la mare, Irma Gentille, veim com és filla de Jeton (germà del chefi de raça Kerjacques) i de Miss du Podueng. Per tant podem dir que amb aquests orígens una vegada acabada la seva vida esportiva podem estar davant una super reproductora.

Valse de Nuit és conduïda normalment pel seu propietari i Antoni Servera Tur "Rumbante" alternant-se, i és preparada per ambdós juntament amb Lluçia Mestre.

Tres paraules per definir **Valse de Nuit**: tenacitat, constància i regularitat.

Actualitat

Cal destacar la victòria aconseguida per **Papilou**, el cavall de Miquel Negre, Mondoi, a l'hipòdrom de Manacor el dissabte dia 6 de novembre, rodant a 1'22"6 conduït pel manacorí Guillem Riera, Prim. Igualment **Saint Mathurin** aconseguia la seva primera col·locació com a artanenc: va ser segon a l'estel·lar rodant a 1'23"7.

A Son Pardo el passat diumenge dia 7 **Meravella** va tornar rebaixar el seu rècord a 1'21"7 guanyant la seva carrera.

I una rectificació. Al rànquing del passat **Bellpuig** atribuïrem tres punts a **Lindomundo**. Havien de ser cinc perquè té un segon lloc i un primer lloc.

RANQUING corresponent al mes de NOVEMBRE de 1993 FINS AL DIUMENGE 14 DE NOVEMBRE								
Nom del cavall	Millor temps	Pts	MA 6	SP 7	MA 13	SP 14	Pts	Cl
Castanyer			-		-			
Lindo Mundo	1'25"0	5	-				5	
Lírico	1'23"6	3		-		-	3	
Mel	1'27"9	1	-	-			1	
Meravella	1'21"7	11		1r		D	14	1
Panyora	1'24"1				1r		3	
Papilou	1'22"		1r		2n		5	
Pol Trello	1'23"	6				D	6	
Regent du Pre	1'22"5	2	-		D		2	
Riggy	1'22"3			-		3r	1	
Roure				-	D			
Saint Mathurin	1'23"7		2n		-		2	
S'Estel de Retz	1'24"2	3					3	
Simpàtic				D		-		
Sorteta	1'24"8	5		-		D	5	
Torrat			-					
Truyola LC				D				
Tumbet Blau	1'30"7	3	3r				4	
Ucas de Chenu	1'30"4	3		-		-	3	
Uruguaya	1'32"	3		D		-	3	
Valse de Nuit	1'22"2	3		-		-	3	

Futbol Base

Juvenils:

C. D. Artà, 1 - Murense, 1

Cadets:

Avance, 2 - J. Sallista, 1

At. Rafal, 4 - Avance, 0

Infantils:

Murense, 0 - Avance, 2

Avance, 1 - Lloseta, 1

Benjamins:

Avance, 0 - Manacor, 14

Serverense, 1 - Avance, 4

Propera Jornada

Cadets:

Avance - Murense

20-11-93. Ses Pesqueres, 16'00 h.

Infantils:

Petra - Avance

20-11-93. Petra, 14'30 h.

Benjamins:

Avance - Escolar

20-11-93. Ses Pesqueres, 11'00 h.

INSTALACIONES Y
REPARACIONES ELÉCTRICAS.
ILUMINACIÓN.
ELECTRODOMÉSTICOS.
TELICO: FAX Y TELÉFONOS

MÉNDEZ NÚÑEZ, 16, bajos
TELS. 56 37 95 - 83 61 80. FAX 83 52 70
CALA RATJADA

Futbol

1ª Regional Preferent

El C. D. Artà golejat pel Murense

**C. D. Artà, 2
Consell, 1**

**Murense, 7
C. D. Artà, 0**

D'històrica, podríem dir, la golejada que rebé el C. D. Artà dins el camp Municipal de Muro. El Murense, un equip punter de la categoria, no va tenir cap mena de contemplació davant un Artà que va realitzar un partit pobre en idees i joc. I és una llàstima ja que el C. D. Artà, el diumenge abans (12ª jornada) havia realitzat un excel·lent partit contra el Consell que va acabar 2 a 1 a favor dels artanencs. El partit contra el Consell el jugaren els següents homes: Palou, Massanet, Vaquer, Llull, Moll, Sureda, Melis, Caldentey, Oliver, Quique i Amar. Massanet seria substituït per Ginard i en Quique per Bisbal.

Per altra part el Consell sortiria amb l'alineació següent: Moranta, Andrés, J. Company, García, Cifre, Edu, Sampol, Borja, Fernando, Campins i Sala. Borja seria substituït per A. Company.

Veuriem targeta groga els locals Vaquer, Ginard, Melis i Llull, i dels visitants Salas, García i Andrés. L'àrbitre fou el col·legiat Benitez, que tengué una actuació més o menys acceptable.

En aquest partit podem destacar la gran actuació del porter local Palou que va tenir bona part de culpa perquè els dos punts quedassin a casa gràcies a les seves bones intervencions, evitant en moltes d'elles que la pilota traspasés la línia de gol en jugades que eren de domini visitant.

Malgrat tot, no es pot dir que el joc de l'Artà no fou bo. El joc i el domini en el centre del camp fou un estira i amolla.

La primera part acabaria amb el resultat d'empat a zero gols.

En la segona els visitants serien els qui obririen el marcador mitjançant en Campins d'un fort xut. Però l'alegria visitant es veuria truncada després de poc temps pel davanter local Oliver marcant el gol de l'empat a la sortida d'un córner davant la desorientació dels defenses del Consell. El gol de la victòria artanenca vendria quan a penes faltaven cinc minuts per acabar el partit mitjançant n'Oliver que d'aquesta manera veuria com el seu segon gol particular pujava al marcador.

No podem dir el mateix del partit de Muro que fou totalment al revés. I tant. El Murense, equip també veterà de preferent golejà sense manies un Artà totalment tancat d'idees que, en cap moment no va ser capaç de destruir l'esquema de l'equip contrari en comptes, almenys, de no sortir escandalosament golejat. Però no hi havia manera. El conjunt murenc, ja des del primer minut, es va fer amo del camp i quan encara no duien cinc

minuts de joc el conjunt artanenc perdia per un gol a zero.

El domini del Murense era total i constant sobre la porteria artanenca. Acabaria la primera part amb el resultat de quatre a zero favorable als locals.

El segon temps fou igual que la primera. El Murense seguiria dominant la situació no donant cap opció a l'equip artanenc, que d'aquesta manera encara rebria tres gols.

Malgrat tot, hem de destacar la bona actuació del porter del C. D. Artà per les seves bones intervencions, ja que va impedir que el resultat fou més ample.

Les alineacions dels dos conjunts foren les següents: Pel Murense; Homar, Munar, Riutort, Alfonso, Soria, Moragues, Cata, Padilla, Carrillo, Rigo i Maestre. Santi va substituir Riutort i Famoso a Carrillo.

Per part de l'Artà; Palou, Sureda, Vaquer, Bisbal, Moll, Oliver, Llull, Melis, Taberner, Quique i Caldentey.

Àrbitre del partit; Siquier. La seva actuació més bé va ser regular mostrant cartolina groga als jugadors Sureda i Famoso.

**PIZZERIA-RESTAURANTE
EL MESÓN**

EIS CAFÉ

CASA CRISTOBAL

Nuredduna, 2 Telf. 56 55 81 CANYAMEL

PIZZERIA-RESTAURANT

EL MESÓN

patrocina

**TROFEU AL MÀXIM GOLEJADOR DEL
C.D. ARTÀ**

Lliga de 1ª Preferent, temporada 93-94

Classificació:

Oliver	5	Moll	1
Cursach	3	Caldentey	1
Rigo	2	G. Massanet	1

És Racó

Així els artanencs "fèiem" Sant Roc en temps de la II República. La Costa de Canyamel, rostre pedragós barbat de pinar i matollada, remullava la sota barba dins la puríssima banyera de l'immens llac cristal·lí. Aleshores, la "Platge de Sa Torre" era verge i allunyada del pecat contaminant que avui comporten les empremtes humanes.

Els nostres "turistes" eren el milloret del poble. Gent que en parlar de disbauxa, tirava dret i a ferir. Pel que es veu, sobrava roba. Ben mirat, pareixen naufragats d'un transatlàntic de luxe.

D'esquerra a dreta: un capoll d'atleta, Francesc Oliver Solivel·las, Moma, S'Era Vella 07-08-1895 i "mort" a Petra el 18-09-1936, a conseqüència d'un "assumpte" del Moviment. Des del 22-05-1920, estava casat amb Isabel Cifre Servera, Selvatgina. Feia el comú d'una torre de molí.

Bernat Torres Carrió, Treball, 26-01-1896, també "desaparegut" a Petra per les mateixes raons i data que n'Oliver. Compartí matrimoni amb Angela Sancho Ginard, Monseriva, casant-se el 30-05-1927.

Francesc Vaquer Moll, Rai. Tenia el cordat físic d'un guerrer romà. Nasqué a S'Era Vella, 25, el 18-09-1906, obità a l'Argentina. Pertanyia a la nissaga dels Rais de la qual branca teatral és hereu capda-vanter el besnebot Pep Tosar, fill del conegut mestre en l'art culinari Pep Tosar Moimenta.

El 04-09-1946, casà amb Joana Maria Vaquer Moll, Molla.

Miquel Picó Fuster, Salem, 15-02-1899. Músic i terrissaire de primera (sa teulera de mestre Miquel Salem, era conegudíssima). El 25-02-1922 celebrà esponsalícis amb Margalida Gili Vaquer, Comuna. EL 10-03-1977 prengué el camí del cel.

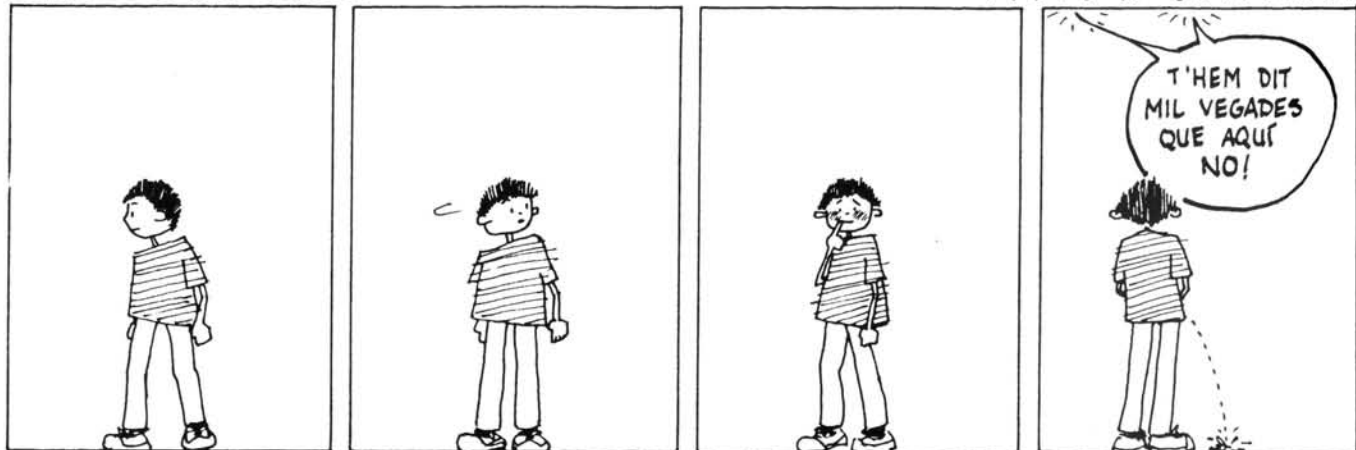
Toni Carrió Ginard, en Monseriu de Na Pati. Era escamallat i falaguer. Tenia botiga parada essent destre per fer punta a un piló. Va néixer el 17-03-1883, i morí als 59 anys. Fermat de per vida amb Antònia Rigo Barceló, la parella tengué una filla, Miquela, que esposà Pepe Martínez Romero, Pepin, nadiu de

Múrcia ex-migcentre de l'Artà i ex-tenor del Cor Parroquial en temps dels vicaris Cabrer i Miralles.

Pere Nadal Pastor, Gomila o Rabassó. Nasqué al Castellet, 6, el 16-10-1903. El 23-11-1929, lligà canongia amb Margalida Lliteras Nadal, Mola. L'any 1936, a Son Servera, una bala, d'infestat record, li segà la vida. Xofer de professió, vivia al carrer de Santa Catalina, 7.

Joan Fuster Pinya, Mosca, 06-09-1898. Era un fibló. Nirviós i bellugadís. Àgil com el vent. D'aquí el sobrenom Mosca. Ensaïmader major, el 22-09-1930 casà amb Antònia Picó Fuster, Salema. Morí el 28-01-1989.

Els Gorans

TORNAREM EL DIA 4/XII